БИБЛИОТЕКА 65 САГУ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

7-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 65 (1585)
1 АПРЕЛЬ ЖУМА 1960 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 1000 ТА СЕЯЛКА

КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида ўртоқ Н. С. Хрушчев уяларга белгиланган миқдорда чигит экувчи сеялкаларнинг жуда катта халқ хўжалиги аҳамияти борлиги ҳақида гапирган эди. «Узбексельмаш» заводининг коллективи Пленум қарорларидан руҳланиб, чигит экиш кампаниясигача пландан ташқари мингта, ҳаммаси бўлиб эса 2 мингта ана шундай сеялкалар ишлаб чиқариш мажбуриятини олган эди.

Ленин куни шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган машинасозлар кеча ўз аҳдларининг устидан чиққанликлари ҳақида рапорт бердилар. Республика колхоз ва совхозларига пландан ташқари мингта янги сеялка жўнатилди. Шунингдек, корхона коллективи сим бўшатувчи қозиқ ва динамометрлар ишлаб чиқариш бўйича белгиланган йиллик топшириқни ҳам ҳозирнинг ўзидаёқ ортиғи билан бажариб қўйди. Бундан ташқари пахтакорларга пландаги 3500 ўрнига 4600 комплект ўлчов симлари жўнатилди.

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ Францияда бўлиши

Совет ҳукуматининг бошлиғи Лак конлари районида бўлди. Суратда: Н. С. Хрушчев Лак районида қуриладиган саноат корхоналарининг макетини кўздан кечирмоқда.
(ТАСС фотохроникаси).

ДИЖОН, 29 март. **(ТАСС махсус мухбири).** Францияда расмий визит билан меҳмон бўлиб турган СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари бугун маҳаллий вақт билан соат 8-25 минутда Дижондан Мецга самолётда жўнаб кетдилар. Совет Иттифоқидан келган ҳурматли меҳмон тунаган Дижон префектураси биноси олдида жуда кўп маҳаллий аҳоли тўпланган. Улар кучли ёмғир ёғиб турганига қарамай, бу ерга Н. С. Хрушчев билан хайрлашиш учун келганлар. Совет ҳукуматининг бошлиғи префектура эшигидан чиқиб келганда қарсаклар ва табрик хитоблари билан кутиб олинади. Никита Сергеевич Дижоннинг меҳмондўст аҳолиси билан самимий хайрлашади.

МЕЦ, 29 март. **(ТАСС махсус мухбири).** Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари тушган самолёт маҳаллий вақт билан соат 9 да Мец аэродромига қўнди.

Аэродромда Н. С. Хрушчевни Мозель департаментининг префекти Жан Лапорт, Франция 6-ҳарбий округи қўмондони генерал Лекок ва бошқа расмий шахслар кутиб олдилар.

Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари аэродромдан Верденга жўнаб кетдилар. Бу йўл биринчи жаҳон уруши вақтида шу ерда рўй берган қонли жангларни эслатадиган район орқали ўтади.

ВЕРДЕН, 29 март. **(ТАСС махсус мухбири).** Бу ерга келган СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев иттифоқчиларнинг 1916 йилда немис армияси устидан қозонган ғалабаси шарафига ва ҳалок бўлганларнинг хотирасига ўрнатилган монументни кўздан кечирди. Монумент ёнида Совет ҳукумати бошлиғини минглаб кишилар шодиёна табриклайдилар. Улар баланд кўтариб турган плакатларга: «Хрушчев — тинчлик элчиси!», «Яшасин қуролсизланиш!», «Верден ветеранлари Сталинград ветеранларини табриклайдилар!» деб ёзилган. Никита Сергеевич олдига болалар югуриб келади. Кичкина ўғил бола Совет меҳмонига гулдаста узатади. «Хрушчев жаноблари,— дейди унга рус тилида кичкинтой бир қиз,— шундай қилингки, ер юзида осойишталик бўлсин». Никита Сергеевич бунга жавобан, биз осойишталик бўлиши учун ва болалар урушнинг нима эканлигини билмаслиги учун ҳамма чорани кўрамиз, деди.

РЕЙМС, 29 март. (ТАСС). Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев маҳаллий вақт билан соат 13-15 минутда Франциянинг Шампань вилояти пойтахти Реймс шаҳрига келди.

Ҳурматли совет меҳмонини шаҳарнинг минглаб аҳолиси кутиб олди. Совет ҳукуматининг бошлиғи келган шаҳар ратушаси биноси олдида тўпланган жуда кўп кишилар орасидан «Яшасин Хрушчев», «Яшасин француз-совет дўстлиги», деган табрик хитоблари янграйди.

Н. С. Хрушчевни кутиб олувчилар қаттиқ ёмғир ёға бошлаганига қарамай, тарқалиб кетмайдилар.

Реймс мэрининг ўринбосари Тэтингер Совет ҳукумати бошлиғини табриклаб, Н. С. Хрушчев Шампандаги халқ билан учрашганида унинг визитига ва унинг генерал де Голль билан олиб борадиган музокараларига французлар қанчалик катта аҳамият бераётганликларига қаноат ҳосил қилади, деб умид билдирди.

Сўнгра шаҳар ратушасида зиёфат берилди.

Самимий вазиятда ўтган зиёфат вақтида Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади.

Кейинчалик Совет ҳукумати бошлиғи ва унинг ҳамроҳлари Реймсдаги Нотр-Дам соборини тамоша қилишга жўнаб кетдилар. Меҳмонлар француз готикасининг бу энг мукаммал иншооти билан ғоят қизиқиб танишадилар. Собор биринчи ва иккинчи жаҳон урушлари вақтида герман артиллерияси ва авиацияси томонидан ваҳшийларча бомбардимон қилиниб, жуда шикастланган.

Сўнгра Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари автомашиналарга тушиб, француз шампань винолари ишлаб чиқарилаётган корхоналарнинг маркази бўлган Эпернэ шаҳрига бордилар.

Н. С. Хрушчевни Эпернэ шаҳрида бир неча минглаб киши хурсандчилик билан кутиб олди. Шаҳарга келгандан кейин Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари шампань виноларини ишлаб чиқарувчилар бирлашмаси правлениеси аъзоларининг меҳмони бўлдилар. Шундан кейин Н. С. Хрушчев «Моэ э Шандон» дегач машҳур вино заводининг вино подвалларида бўлди. 217 йилдан бери мавжуд бўлиб келаётган бу заводнинг подваллари 20 километр узунликда бўлиб, унда 18 миллион шиша вино сақланмоқда.

Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари Эпернэда бўлганларидан кейин Реймсга қайтиб келдилар.

Реймс шаҳрининг муниципалитетида қабул маросими ўтказилди.

Маҳаллий вақт билан соат 17-58 минутда (Москва вақти билан соат 19-58 минутда) Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари махсус поездда Франция шимолининг йирик саноат маркази бўлган Лилль шаҳрига жўнаб кетдилар.

ЛИЛЛЬ, 29 март. **(ТАСС махсус мухбири).** Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари кечқурун Лиллга келдилар.

Маҳаллий вақт билан соат 20—41 минутда президент поезди вокзал перрони олдига келиб тўхтайди. Ўртоқ Хрушчевни Нор департаментининг префекти, шаҳар маъмурларининг вакиллари табриклайдилар.

Н. С. Хрушчев вокзал биносидан чиқиб келганида майдонда ва ёндош кўчаларда тўпланиб турган жуда кўп халойиқ уни гулдурос қарсаклар билан кутиб олади.

Автомашиналар кортежи Лилль префектураси томон йўл олади.

Автомобиллар кортежи ғоят кўп кишилар ҳамда француз ва совет байроқлари орасидан юриб кетди. Ёмғир ва об-ҳавонинг ноқулай бўлиши Лилль атрофидаги ишчилар посёлкаларидан кўп делегацияларнинг бу ерга келиб, совет халқи элчиларига қизғин муҳаббат туйғуларини изҳор этишларига халақит беролмади.

Префектура биноси олдида Совет ҳукумати бошлиғини Нор департаментининг префекти ва унинг рафиқаси очиқ юз билан табрикладилар. Н. С. Хрушчев оқ каска кийган ва шахтёрлар лампочкасини тутган шахтерларнинг икки сафи орасидан юриб ўтади. Бу собиқ шахтер ва улуғ дўстона мамлакат ҳукуматининг бошлиғи бўлган ҳурматли меҳмон шарафига қўйилган фахрий қоровул эди. Никита Сергеевич улар билан самимий саломлашади, уларнинг қўлини сиқади, суҳбат бошланиб кетади.

Н. С. Хрушчев бироз дам олиш учун борган префектура биносидаги Совет ҳукумати бошлиғи резиденциясининг деразалари олдида жуда кўп одам тўпланади. Шижоати ошиб кеттан халқ «Никита Хрушчев — балконга!» деб такрор-такрор хитоб қилади.

Никита Сергеевич табассум билан балконга чиқади. У, Лиллнинг меҳмондўст аҳолисини қизғин табриклайди.

Н. С. Хрушчевнинг Францияда бўлишининг еттинчи куни Нор департаменти префектурасида Совет ҳукумати бошлиғи шарафига берилган расмий зиёфат билан тугалланди. Зиёфат самимий вазиятда ўтди.

Бугун Москва вақти билан соат 11 дан 18 минут ўтганда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари Лиллдан жўнаб кетдилар.

Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари кеча кечқурун Ватрело шаҳрига келгач жун йигириш фабрикаси «Амеде прувo»га бордилар. Бу фабрикада совет меҳмонларини «Менинг Москвам» қўшиғи билан кутиб олдилар. Ишчи хотин-қизлардан бир группаси ана шу қўшиқни рус тилида ижро этди. Совет ҳукуматининг бошлиғи 20 минут мобайнида корхонани қараб чиққанидан кейин ҳурматли меҳмонлар китобига ўз таассуротини ёзди ва яхши кутиб олганликлари учун мамнуният изҳор қилди. Н. С. Хрушчевга эсдалик учун совғалар тақдим этдилар.

Шундан кейин совет меҳмонлари Марк-ан-Барель шаҳрига жўнаб кетдилар.

Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари Лилль-Рубэ саноат райони бўйлаб сафарини давом эттириб, Марк-ан-Барель шаҳридаги «Буссак» фирмасининг ип-газлама фабрикасига бордилар. Н. С. Хрушчев бу ерда машҳур француз саноатчиси Марсель Буссак билан учрашди. Марсель Буссак ҳали яқиндагина Совет Иттифоқига сафар қилган эди.

Москва вақти билан соат 14 да совет меҳмонлари Лиллга қайтиб келдилар.

Москва вақти билан соат 15 да Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари Лиллдан жўнаб кетдилар. Шаҳар ратушаси биносида ўтказилган қабул маросимида шаҳар мэри Лоран ва Н. С. Хрушчев нутқ сўзладилар.

Лилль-Руан поезди, 30 март. **(ТАСС махсус мухбири).** Бугун Лиллдан Руанга саёҳат қилувчи Н. С. Хрушчев ўз вагонидан Совет ҳукумати бошлиғининг Франция бўйлаб қилаётган сафарида унга ҳамроҳ бўлган француз ва чет эл матбуоти мухбирлари тушган вагонга ўтди. Журналистлар Н. С. Хрушчевни ўзлари билан бирга кофе ичишга таклиф этдилар. Икки ўртада эркин ва дўстона суҳбат бошланиб кетди.

Поезд Серке станциясида тўхтаганида Н. С. Хрушчев вагондан чиқиб, ўзини кутиб турган кишилар олдига борди ва улар билан суҳбатлашди. Шундан кейин Н. С. Хрушчев вокзал биносини қараб чиқди. Москва вақти билан соат 18 да президент поезди Руанга жўнаб кетди.

РУАН, 30 март. (ТАСС). Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрушчев ва унинг ҳамроҳлари куннинг иккинчи ярмида махсус поездда Руанга келдилар. Шаҳар кўчаларига тўпланган ҳалойиқ ҳурматли совет меҳмонини самимий табриклади.

РАУН, 31 март. **ТАСС махсус мухбири).** Раун маъмурлари «Консуллар саройи»да совет меҳмони шарафига зиёфат бердилар. Зиёфат вақтида Франция маориф министри Луи Жокс ва СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев самимий табрик нутқи сўзладилар.

РЕЙМС ШАҲРИДА Н. С. ХРУШЧЕВ ШАРАФИГА ЗИЁФАТ

РЕЙМС, 29 март. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев Реймсга келиши муносабати билан Марна департаментининг префекти Симоно-Рибо бугун Реймсда унинг шарафига зиёфат берди.

Давлат министри Л. Жакино зиёфатда нутқ сўзлаб, Совет ҳукумати бошлиғини қизғин табриклади.

Сўнгра Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади. У бундай деди: биз ҳар иккала мамлакатимиз ўртасида тарихан вужудга келган яхши традицияларни тикламоқ учун сизларнинг мамлакатингизга келдик. Биз сизлар билан дўст бўлишни, жуда чинакам дўст бўлишни истаймиз. Тарих тажрибаси бизга шуни ўргатмоқдаки, бизнинг мамлакатларимиз бирга бўлганларида, умумий душманга қарши ўзларини биргаликда ҳимоя қилганларида ҳамиша курашда ғолиб бўлиб чиққанлар.

Маълумки, Германия неча марталаб Францияга ҳужум қилган, деди Н. С. Хрушчев. — Буни французлар унута оладиларми, ахир?

Бизнинг мамлакатимизга Германия икки марта ҳужум қилди. Биз ҳам бу фактни унутганимиз йўқ. Биз герман милитаристларининг Совет Иттифоқига қилган босқинчилик ҳужумини унутолмаймиз. Бизнинг истагимиз шуки, тинчликсевар халқларнинг ҳаммаси янги агрессияга қарши жипслашсинлар ва келгусида агрессия бўлишига йўл қўймасинлар, деймиз.

Биз, — деди Н. С. Хрушчев, — агрессиядан қўрқмаймиз ва биз ўз кучимиз билан агрессорнинг йўлини тўсиб, уни ўз томонимизга ўтказмаслигимиз мумкин. Аммо шунда ҳам агрессор бизга ҳужум қилишга уринадиган бўлса, биз шундай чоралар кўрар эдикки, бу чоралар уни бундан буён ҳужум қилиш тўғрисида ўйлаш имкониятидан ҳам, балки яшаш имкониятидан ҳам маҳрум қилиб қўйган бўлур эди. Куч ва ғайратларимизни немисларга қарши урушмоқ учун эмас, балки на Совет Иттифоқига, на Францияга на бошқа мамлакатларга ҳужум қилиш мумкин эмаслигини немис милитаристларига билдириб қўймоқ учун жипслаштирайлик.

Сўнгра Совет ҳукумати бошлиғи яқинда канцлер Аденауэрнинг Европани қутқазиш вазифаси гўё немис халқининг зиммасига юкланган, деган гапни айтганлигини эслатиб ўтди.

Шу муносабат билан Н. С. Хрушчев айтдики, биз бундай гапларга тоқат қилолмаймиз, чунки бундай гаплардан Гитлернинг, немислар асл ирқ, бошқа ҳамма халқларни ўзига хизмат қилдириши лозим бўлган хўжайинлар ирқи деб ўйлаб чиқарган «назарияси»нинг ҳиди келиб турипти.

СССР Министрлар Советининг Раиси сўзини давом эттириб бундай деди:

Икки жаҳон урушининг азоб- уқубатларини тортган бизларнинг, боболарнинг набиралари, бизга, сизлар мана шу урушлардан сабоқ олмадингиз ва Францияга ҳам бизнинг мамлакатимизга ҳам неча марталаб ҳужум қилган ва яна агрессив ҳужум қилиши мумкин бўлган ўша душманнинг қуролланишига яна йўл қўйдингиз, деб таъна қилмасликлари учун, давлат арбоблари ўз сиёсатларини ишлаб чиқаётганларида тарих сабоқларини ҳамиша эсда тутишларини истар эдим.

Жаҳон урушларининг ҳар икковида французлар ҳам, совет кишилари ҳам кўп талафот бердилар. Бизда бирон кишиси урушда ўлмаган ёки ярадор бўлмаган битта ҳам оила йўқ. Мен ҳам шу урушда ўғлимдан айрилдим.

Ғарбий Германия ҳукумати сулҳ шартномаси тузилишига йўл қўймаслик учун бутун кучини сарфлаётганлигини эслатиб, Н. С. Хрушчев бундай деди: Сиёсатимизни тушунтиришга эришмоқ, Германия билан сулҳ шартномаси имзоланишига эришмоқ учун биз қўлимиздан келган ҳамма чораларни кўрмоқдамиз ва бундан буён ҳам шундай қила берамиз. Агар Ғарб давлатлари бизнинг тинчликсевар позициямизни тушуниб олмасалар, у ҳолда биз Германия Демократик Республикаси билан сулҳ шартномаси тузишга мажбур бўламиз.

Ғарбий Германиянинг бизга қилаётган дўқлари ҳозир бизни қўрқита олмайди. Иккинчи жаҳон уруши олдида гитлерчилар Германиясининг дўқларидан қўрқмаган эдик ва агрессор ҳалокатга учрайди, деб қатъий қилиб неча марталаб айтган эдик. Ҳақиқатда ҳам шундай бўлиб чиқди.

Ҳозир вазият иккинчи жаҳон уруши олдидаги вазиятга қараганда бутунлай бошқача ва кучларнинг нисбати ҳам бутунлай бошқача. Иккинчи жаҳон урушидан кейин фашистлар давлати тор-мор келтирилганлиги натижасида вужудга келган ҳолатни ўзгартиришни истаётган ҳатто немис милитаристлари ҳам буни оқибат натижада тушуна оладилар, деб ўйлаймиз.

Агар Франция билан Совет Иттифоқи ва бошқа тинчликсевар халқлар қалин дўст бўлса, — деди сўнгра Н. С. Хрушчев, — Европада ҳеч ким урушни ёқлаб овоз бермайди.

Бизнинг Франция билан дўстлигимиз фақат сиз билан бизгагина фойдали бўлиб чиқмайди. бу дўстлик Европанинг ҳамма мамлакатлари учун, жаҳоннинг ҳамма мамлакатлари учун фойдали дўстлик бўлур эди, чунки бу дўстлик Европада ва бутун дунёда тинчликни таъминлашга қаратилган дўстликдир.

Пировардида Н. С. Хрушчев Франция учун, Совет Иттифоқи билан Франциянинг дўстлиги учун, бутун дунёда тинчлик учун қадаҳ кўтарди.

РЕЙМС МУНИЦИПАЛИТЕТИДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

РЕЙМС, 29 март. (ТАСС). Бу ерда муниципалитет биносида Н. С. Хрушчев шарафига қабул маросими ўтказилди. Шаҳар мэри ва Миллат мажлиси депутати Жан Теттинже қабул маросимида нутқ сўзлаб, СССР Министрлар Совети Раисини ва унинг ҳамроҳларини қизғин табриклади.

Н. С. Хрушчев жавоб нутқи сўзлади.

Шампаннинг қалби бўлган қадимий ва шонли шаҳрингиз аҳолиси самимият билан кутиб олганлиги ва шодиёна меҳмондўстлик кўрсатганлиги,—деди у, бизни ғоят хурсанд қилди. Совет Иттифоқи халқларининг вакиллари бўлган бизларга кўрсатилган дўстлик ҳислари учун сизларга чин кўнгилдан ташаккур айтамиз.

Реймсга келишда Верден орқали ўтиб келдик ва кейинги икки урушдаги унутилмас жанглар майдонини кўрдик.

Сизлар кўпинча Сталинградни Верден билан taққослаётганликларингизни менга айтишди. Бундай таққослаш учун асос йўқ эмас. Сталинград ҳам, Верден ҳам — немис босқинчиларига қарши курашда бардамлик ва мардлик руҳини гавдалантириб турган икки қаҳрамон шаҳардир. Ҳар иккала жаҳон уруши вақтида бирга бўлган ва бир-бирига ёрдамлашган халқларимизнинг дўстлиги мана шу биргаликда олиб борилган курашда мустаҳкамланди.

Иккинчи жаҳон уруши йилларида кўпгина совет жангчилари Франция территориясида француз жангчилари билан қўлни-қўлга бериб умумий душманга қарши биргаликда жанг қилдилар. Сизларнинг мамлакатингизга келиш олдидан, деди сўнгра Н. С. Хрушчев, мен Улуғ Ватан уруши қатнашчиларидан бири бўлган Олег Дмитриевич Вейцманнинг Ленинграддан юборган хатини олдим. Сизларга шу хатни ўқиб бермоқчиман.

Хат автори менга мурожаат қилиб қуйидагиларни ёзади:

«Тез кунда Сиз Францияга учиб кетасиз. Биринчи жаҳон уруши йилларида Верденда бўлган машҳур жанг майдонларини сизга кўрсатмоқчи бўлганликлари ҳақидаги хабарни газеталарда ўқидим.

Улуғ Ватан уруши йилларида мен Совет Армиясининг танк қўшилмаларидан бирида ҳарбий таржимон бўлиб ишлаган эдим. 1945 йилнинг баҳорида мен Глогау шаҳри яқинида собиқ қамоқ лагери тутқинларининг бир группасини — француз ҳарбий асирларини, бир итальянни, бир немис коммунистни учратдим. Француз йигити немисча ва французча сўзларни аралаштириб менга ўзининг марселлик эканлигини, номи Мишель эканлигини, фашист галалар Францияга ҳужум қилган дастлабки кунларда асир тушиб қолганлигини, асирликдан қочмоқчи бўлганида қўлга тушиб қолганлигини гапириб берди: уни бир лагердан иккинчи лагерга ўтказаберганлар ва унинг даҳшатли йўли шу тариқа бошланган.

— Отам сафарбарлик кунида менга ҳадя қилган медални бутун жаҳаннам азоблари орқали ўтиб, сақлаб қолдим,— деди у менга,— менинг кексайиб қолган отам бу медални Верден учун олган эди. Совет офицерларидан биринчи бўлиб сизни учратдим. Мен сиздан шу совғамни қабул қилиб олишингизни сўрайман».

Верден ёнидаги жанг учун француз ватанпарвари олган бу медаль, деди Н. С. Хрушчев, шу хат авторининг илтимосига биноан, Верден шаҳрининг мэрига топширилади.

Ҳар иккала жаҳон урушида Совет Иттифоқи билан Франция бир лагерда бўлдилар, бу тасодифий эмас. Мамлакатларимизнинг анъанавий дўстлиги шу мамлакатлар халқларининг Европада ва бутун дунёда мустаҳкам тинчлик бўлишига интилаётганлиги асосига қурилган дўстликдир.

Бизнинг истагимиз шуки, деди СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев ўз нутқининг охирида, Франция яшнаб турган кучли давлат бўлсин деймиз ва мамлакатимиз халқларининг ўтмишнинг мудҳиш синовларида чиниққан анъанавий дўстлиги янада ривожланишига қаттиқ ишонамиз. Совет Иттифоқи билан Франциянинг ҳамкорлиги СССР ва Франция халқлари бахт-саодати йўлида, Европа ва бутун дунёда тинчликни таъминлаш манфаатлари йўлида кенгайиб ва мустаҳкамлана беради, деб умид қиламиз.

Совет ҳукуматининг бошлиғи Буш-дю-Рон департаментининг марказида—мамлакатнинг жанубидаги йирик порт шаҳри Марселда бўлди. Суратда: Шав бульварида Н. С. Хрушчевни табриклаш учун йиғилган марселликларни полициячилар аранг тутиб турибдилар.
(ТАСС фотохроникаси). (Бу сурат фототелеграф орқали олинган).

МЎҒУЛИСТОН ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ БУЮК ХАЛҚ ХУРАЛИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ ЎРТОҚ Ж. САМБУ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА КЕЛАДИ

ССР Иттифоқи Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ К. Е. Ворошилов Мўғулистон Халқ Республикаси Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси ўртоқ Ж. Самбуни дўстлик визити билан Совет Иттифоқига келишга таклиф этди.

Ўртоқ Ж. Самбу бу таклифни миннатдорчилик билан қабул қилди ҳамда Совет Иттифоқига шу йил апрель ойининг ўрталарида келади.

Ўртоқ Ж. Самбуга Мўғулистон Халқ-Революцион партияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. Ценд, Мўғулистон Халқ Республикаси Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Ж. Банзар, Убсанур аймоғи меҳнаткашлар депутатлари Хурали Ижроия Бошқармасининг раиси Ч. Шагдар ҳамроҳ бўладилар.

СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси 1960 йилда

Яқинда СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси кенгашининг ялпи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда давлат комитетлари, министрликларнинг раҳбар ходимлари, иттифоқчи республикаларнинг вакиллари, саноат, қишлоқ хўжалик, қурилишларнинг илғорлари, олимлар иштирок этдилар. Виставка кенгашининг раиси К. Д. Петухов КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг ишини яхшилаш ҳамда унинг фан, техника ютуқларини ва илғор тажрибаларни халқ хўжалигига жорий қилиш соҳасидаги ролини ошириш тўғрисидаги қарорини бажариш йўлидаги тадбирлар ҳақида доклад қилди.

Бу қарор техникани тараққий эттиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга ва халқ хўжалик планларини муваффақиятли бажаришга ёрдам берадиган фан ва техника ютуқларини, прогрессив технология ҳамда ихтироларни актив пропаганда қилиш ва уларни саноат, транспорт, қишлоқ хўжалик ва қурилишга жорий қилиш виставканинг асосий вазифаси эканлигини белгилайди.

Виставка олдига қўйилган янги вазифалар муносабати билан виставка ишининг шакллари ва усуллари анчагина ўзгаради. Саноат, қишлоқ хўжалик, қурилиш, транспорт ва алоқани ривожлантиришнинг энг муҳим масалалари юзасидан махсус тематик виставкалар ўтказилади. Бу виставкалар халқ хўжалигининг тегишли тармоқларида мавжуд бўлган ҳамма янги ва прогрессив усулларни ишлаб чиқаришга жорий қилишга ёрдам бермоғи лозим.

Биринчи галда илғор сварка техникасини халқ хўжалигига жорий қилиш соҳасида виставка ва «йилига 20—21 миллион тонна гўшт етиштириш учун» деган темага бағишланган виставка ўтказилади. Йил давомида саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, бинокорлик материаллари, халқ истеъмоли товарлари энг яхши нусхаларининг 20—25 виставка-кўрикларини ўтказиш ҳам мўлжаллаб қўйилди.

Энг яхши буюмлар учун конкурслар ўтказиш ҳам виставка ишидаги янгиликдир. Конкурсда энг юқори баҳо олишга сазовор бўлган маҳсулотлар СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг дипломлари ва медаллари билан тақдирланиб, бу маҳсулотлар кейин фарқ қилиб турадиган тегишли тамғалар билан чиқарилади.

Фан ва техниканинг энг муҳим масалаларига бағишланган кўчма тематик виставкалар муҳим ўрин эгаллашлари лозим. Бундай виставкалар мамлакатнинг йирик саноат ва қишлоқ хўжалик районларида кўрсатилади.

Иттифоқчи республикалар павильонларининг ишлари қайтадан ташкил қилинади. Халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги ютуқларни кўрсатиш билан бир қаторда иттифоқчи республикаларнинг павильонларида иттифоқчи республикалар ўртасида тажриба айирбошлаш манфаатларига эга бўлган айрим масалалар бўйича тематик виставка — кўриклар ҳам ўтказиб турилади.

(ТАСС).

ЛЕНИН КУНИ ШАРАФИГА

Пойтахтимизнинг Фрунзе районидаги Байналминал кўчасида 750 ўқувчига мўлжалланган уч қаватли шоферлар тайёрлаш мактаби биноси қурила бошланди. Бино қурилишини олиб бораётган 153-қурилиш трестининг бинокорлари В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги шарафига меҳнат вахтаси ташкил қилдилар. Мусобақада топшириқни 170-220 процентга етказиб адо этаётган моҳир ғишт терувчи комсомол аъзоси Ботир Каримов олдинда бормоқда. Суратда: (чапдан) ғишт терувчи Б. Каримов ва унинг шогирди Т. Турдибоев ўртоқлар иш устида.

С. Аҳмедов фотоси.

ПЛАН 143 ПРОЦЕНТ БАЖАРИЛДИ

Пойтахтимиздаги 153-қурилиш трестининг 1-қурилиш бошқармаси коллективи етти йилликнинг иккинчи йилида ҳам баракали меҳнат қилиб, ажойиб ютуқларни қўлга киритди. Улар мавжуд машина ва механизмлардан, иш соатларидан унумли фойдаланиб, илғор усулларни кенг қўлланиб 1 квартал топшириғини муддатидан олдин — 25 мартда тўла бажаришга муваффақ бўлдилар. Уй-жой бинолари қурилиши плани белгиланганидан 43 процент ошириб бажарилди. Бинокорлар шаҳар меҳнаткашларига 3951 квадрат метр ўрнига 5631 квадрат метр уй-жой биноси совға қилдилар.

Меҳнатсевар коллектив доҳимиз В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб, март ойининг қолган кунларида яна 600 минг сўмлик маблағни ўзлаштириш ва қўшимча равишда 1976 квадрат метр уй-жой биносини фойдаланишга топшириш мажбуриятини олган эди.

Сўзи билан иши бир бинокорлар зиммаларига олган оширилган мажбуриятни ҳам бекаму-кўст адо этдилар. Улар ҳозирги кунда эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлаш мақсадида янада ғайрат билан ишлаётирлар.

А. САЛОМОВ.

24 киши ўрнига бир киши

Пойтахтимиз меҳнаткашларини маъмурчилик нишонаси нон маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлаш ишига муносиб ҳисса қўшиб келаётган Тошкентдаги 2-нон заводи коллективи иш жараёнларини механизациялашга ҳам катта аҳамият бермоқда.

Яқинда корхонанинг бош инженери Вера Дробот таклифи асосида тайёрланган учта янги транспортер лентаси ишга туширилди. Натижада аввалги транспортер лентасида ишлаётган беш ишчининг учтасини бошқа участкага ўтказиш имконияти туғилди. Корхона оладиган йиллик фойда ҳам 20 минг сўмга кўпайди.

Доҳимиз В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигини муносиб нишонлаш учун курашаётган нонвойлар Вера Дробот раҳбарлигида янги нон ясаш машинаси ўрнатиш устида ҳам қизғин иш олиб бораётирлар. Ҳозир 4 та нон ясаш столида жами 24 киши ишлайди. Янги машина ишга туширилгач, 23 ишчини оғир қўл меҳнатидан халос қилиш мумкин бўлади. Чунки машинани бир ишчи бошқариб турса бас, у 24 кишининг ишини бемалол бажара олади.

О. ЁҚУБОВ,
О. ҲАКИМОВ.

5000 килограмм пилла учун

Пискент районидаги Жданов номли колхоз пиллачилари ўтган йили 50 қути қурт боқиб, ҳар қути қурт уруғидан 60 килограммдан пилла ҳосили етиштирган эдилар.

КПСС декабрь Пленуми қарорларидан руҳланган колхоз пиллачилари бу йил 70 қути қурт боқиб давлатга 5000 килограмм пилла топшириш учун уюшқоқлик билан меҳнат қилмоқдалар. Бунинг учун жой тайёрлаш, сўкчаклар қуриш ишлари бошлаб юборилди. Пилла етиштиришнинг моҳир устаси бўлган Олияхон Султонова методини қўлланиб, мўл пилла ҳосили етиштириш учун шайланган азаматлар 500 квадрат метр жойни тайёрлаб қўйдилар.

М. НОРИНБОЕВА.

ВЦСПС ПРЕЗИДИУМИДА

СВЕРДЛОВСКЛИКЛАРНИНГ ТАШАББУСИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙЛИК

Свердловск областининг ихтирочилари ва рецонализаторлари етти йилликнинг рационализаторлик фондига олти миллиард сўм киритишга қарор қилдилар. Ихтиролар ва бошқа техника янгиликлари ишлаб чиқаришга жорий қилинганлиги туфайли 1959 йилда улар ана шу фондга 700 миллион сўм бердилар.

Яқинда Свердловск шаҳарида ишлаб чиқариш новаторларининг область конференцияси ўтказилди. Конференцияда 1960 йилда етти йиллик фондига 750 миллион сўм беришга, 400 миллион киловатт-соат электр энергиясини, 1000 тонна мис, 130 минг тонна кўмирни тежашга қарор қилинди. Шунингдек ҳар тўрт, беш ишчидан бирининг рационализатор ёки ихтирочи бўлишига эришиш вазифаси ҳам қўйилди.

ВЦСПС президиуми свердловскликларнинг ташаббусини маъқуллади. Касаба союзлари область, фабрика, завод, қурилиш ва маҳаллий комитетларига рационализаторлик фондини вужудга келтириш соҳасидаги мажбуриятларни муддатидан олдин бажариш учун мусобақалашаётган свердловскларнинг ташаббусини кенг ёйиш таклиф қилинди. Урал вагон заводи, Урал машинасозлик заводи ва Первоуральскдаги новотрубний завод инженер-техник ходимларининг ишдан бўш вақтларда рационализаторлар ва ихтирочиларга ёрдам бериш мақсадида жамоат конструкторлик бюросини ташкил қилиш соҳасидаги ташаббуси ҳам маъқулланди. (ТАСС).

ПРОПАГАНДИСТНИНГ СЎЗИ КЕНГ ОММАГА ЕТСИН!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Маркcча-ленинча назарияни ўрганиш, турмушни, партиямиз сиёсатини чуқур билиб олиш, коммунистик қурилишда актив иштирок этиш ҳар бир совет кишисининг тобора кўпроқ ҳаётий эҳтиёжига айланмоқда. Шу сабабли республика пойтахтининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарорини катта қониқиш билан қарши олдилар, бу муҳим ҳужжатни партиямиз идеология ишларининг кенг ва ёрқин программаси деб қабул қилдилар.

Шаҳар партия ташкилотлари Марказий Комитет қарорини муҳокама қилар эканлар, тарбиявий ишнинг янги форма ва методларини қўллаб, коммунистлар ва партиясиз активларни тўгараклар, семинарлар, сиёсий мактабларга кенг жалб эта бошладилар.

КПСС Марказий Комитетининг қарори эълон қилинганидан буён уч ойга яқин вақт ўтди. Шу давр мобайнида партия пропагандасини олиб боришни яхшилаш учун қандай чоралар кўрилди? Шаҳар партия активининг йиғилиши ана шу масалага бағишлаб ўтказилди.

Докладчи — шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Қ. М. Муртазоев** ва музокарада чиқиб сўзлаган ўртоқлар кейинги вақтда сиёсий маориф шохобчалари бир мунча кенгайганлигини, пропагандистлик ишини яхши биладиган ва уни севадиган кадрлар етишганлигини кўрсатдилар. Коммунистлар ва партиясиз активлар—ишчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчилар ва колхозчилардан 60 минг киши партия маорифи шохобчаларида, комсомол ва ёшлардан 15 минг киши комсомол маорифи шохобчаларида ташкил қилинган тўгарак ҳамда сиёсий мактабларда ўқимоқда. Уч мингдан ортиқ пропагандист лекциялар ўқимоқда, суҳбатлар ўтказмоқда. Улар машғулотларни коммунистик қурилиш практикаси билан яқиндан боғлашга ҳаракат қилмоқдалар.

Меҳнаткашлар ўртасида КПСС тарихи, марксча-ленинча философия асосларини ўрганишга бўлган қизиқиш бир мунча кучайди. Фақат марксизм-ленинизм асосларини тўгарак, семинарларда ва мустақил равишда 5 минг киши ўрганаётир. Тўқимачилик институти, Ўрта Осиё давлат университети, Ўзбекистон ССР Госплани ва бошқа корхона ҳамда муассасаларнинг партия ташкилотлари ҳузурида ташкил этилган тўгарак ҳамда семинарларда машғулотлар ғоявий-назарий жиҳатдан юксак савияда ўтказилаётир. «Таштекстильмаш» заводи, ўқитувчиларнинг малакасини ошириш институтида назарияни мустақил ўрганаётган коммунист ва партиясиз активлар материални яхши ўзлаштирмоқдалар.

Кўпчилик партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг қарорини амалга ошира бориб, пропаганданинг меҳнаткашлар кенг оммасига мўлжалланган хилма-хил формаларидан фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар. Айниқса корхоналарда, муассасаларда, ўқув юртларида ва маҳаллаларда савол ва жавоб кечалари, диспут ва мунозаралар, илмий-атеистик темаларда кечалар ўтказиш одат тусига кириб қолди.

— Агар илгари,— деди Куйбишев район партия комитетининг секретари ўртоқ **Муҳамедова**,—айрим зериктирарли лекцияларда тингловчилар 45 минут ёки бир соат давомида бир амаллаб сабр-тоқат қилиб ўтириб келган бўлсалар, эндиликда ўтказилаётган диспутларда, тематик кечаларда бутунлай бошқача ҳолни кўрамиз. «Ташсельмаш» заводида «Коммунистик жамият кишиси қандай бўлиши керак» деган темада ўтказилган диспут ишчиларни шу қадар қизиқтирдики, натижада диспут уч соат давомида қизғин мунозара қилинганидан кейин ҳам тугамади, у яна цех ва ётоқхоналарда давом эттирилди.

Октябрь районидаги турли маҳаллаларнинг мингларча аҳолиси олимлар, врачлар, ўқитувчилар, раҳбар партия ва совет ходимлари иштирокида ўтказилаётган савол-жавоб кечаларига муттасил қатнашаётирлар, ўзларини қизиқтирган хилма-хил саволларга қониқарли жавоб олаётирлар.

Иқтисодий ўқиш маълум мақсадни кўзлаган, корхона ва муассасаларнинг конкрет вазифалари билан яқиндан боғлаган ҳолда ўтказилмоқда. Иқтисодий билимларни ўрганиш юзасидан ташкил қилинган тўгарак ва семинарларда 9 минг 300 киши ўз билимини оширмоқда. Корхоналарнинг раҳбарлари, инженер-техник ходимлар иқтисодий билимларни пропаганда қилишга кенг жалб этилмоқда. Шу нарса характерлики, кўпчилик пропагандистлар ўз вазифаларига партия топшириғини оддий равишда бажариш назари билан эмас, балки чин виждон билан, садоқат билан қарамоқдалар. Улар ҳар бир тингловчи эришаётган муваффақиятларни эътибор билан кузатиб бораётирлар, уларнинг ишлаб чиқаришдаги фаолияти, оиладаги ҳолати билан қизиқмоқдалар, талаб қилинганида якка тартибда консультациялар, фойдали маслаҳатлар бермоқдалар.

— Корхонамизда ташкил қилинган конкрет экономикани ўрганиш семинарига,— деди 1-пойафзал фабрикасининг директори ўртоқ **Шомуҳиддинов**, — техника фанлари кандидати ўртоқ Худковский раҳбарлик қилади. Пропагандист ва тингловчилар экономикани фабриканинг ишлаб чиқариш фаолиятига ижобий таъсир кўрсатиш истаги билан ўрганмоқдалар. Натижа ёмон бўлмаётир. Штамповка цехида янги конвейер ишга туширилди. Оқибатда ишни уч сменадан икки сменага кўчириш имкони туғилди. Бу соҳада семинар қатнашчиларининг хизмати катта бўлди.

Завод ва фабрикаларнинг ишчилари партиямиз сиёсатини чуқур тушунган ва ўзларининг коммунистик жамият қурилиши соҳасидаги ролларини ва вазифаларини яхши англаган ҳолда улуғ етти йиллик план топшириқларини амалга ошириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Тошкент шаҳри саноат корхоналарининг коллективлари Ленин вахтасида туриб ишлаб 1960 йилнинг биринчи квартал планини ялпи маҳсулот ва маҳсулотнинг кўпгина муҳим турларини ишлаб чиқариш бўйича муддатидан илгари — 28 мартда бажардилар.

Бироқ партия пропагандасини олиб бориш соҳасида ҳали кўпгина камчиликлар бор. Докладчи ва актив йиғилиши қатнашчилари эътиборни ана шунга жалб этдилар.

Шаҳардаги 319 корхона ва муассасада 13 минг инженер-техник ходим ишлайди. Лекин уларнинг ярмидан сал кўпроғи иқтисодий билимларни ўрганиш юзасидан ташкил қилинган тўгарак ва семинарларда ўқимоқда. Айниқса қурилишларда бу соҳадаги аҳвол ёмон. Қурилишларда ишлаётган 2300 инженер ва техник ходимдан фақат бир неча юз киши конкрет экономикани ўрганаётир.

— Шу сабабли,— дейди Киров район партия комитетининг секретари ўртоқ **Усмонов**, — қурилишларда меҳнатни ташкил қилишни яхшилаш ҳамон секин бораётганлиги, қурилиш ишларининг таннархи сезиларли даражада камаймаётганлиги ажабланарли ҳол эмас.

Айрим партия ташкилотлари хотин-қизлар ва студент ёшлар ўртасида тарбиявий ишларни олиб боришга етарли эътибор бермаётирлар. Тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари **Сергеева** ва шаҳар комсомол комитетининг секретари **Барнов** ўртоқлар шу ҳақда гапирдилар.

Йиғилиш қатнашчилари партия пропагандасидаги камчилик, илгаригидек ҳозир ҳам, унинг таъсир доираси торлигидан иборат эканлигини кўрсатдилар. Шу муносабат билан, айниқса, доимий ишловчи агитпунктларнинг фаолияти суст эканлиги таъкидланди. Шаҳардаги 260 агитпунктнинг ярмидан кўпроғи ёпиб қўйилган. Ишлаётган агитпунктларнинг агитаторлари эса меҳнаткашлар истиқомат қилиб турган жойларда камдан-кам бўладилар.

Жамоат тартиби йўли билан ишлайдиган сиёсий маориф кабинетлари кам ташкил қилинган. Кабинетлар ҳали саноат ва қишлоқ хўжалигида тўпланган илғор тажрибани умумлаштирадиган ҳамда кенг оммалаштирадиган чинакам марказларга айлангани йўқ.

Пропагандист — партия маорифидаги асосий фигура. У, партиямиз сиёсатини меҳнаткашларга ёрқин большевистик сўз билан тушунтиришга, уларни меҳнат зафарлари сари илҳомлантиришга даъват этилган. Йиғилишда чиқиб сўзлаган кўпчилик нотиқларнинг нутқида ҳозирги шароитда пропагандист фақат лектор ва суҳбат ўтказувчигина эмас, балки омманинг ташкилотчиси ҳам бўлиши лозим деган фикр марказий ўринга қўйилди.

Пропагандистдан кўп нарса талаб қилинади. Лекин шу билан бир қаторда унга кун сайин ёрдам бериб бориш зарурлигини ҳам унутмаслик керак. Афсуски, пропагандистларга ҳамма вақт ҳам зарур ёрдам берилмаётир.

Киров район партия комитети ҳузурида ташкил қилинган пропагандистлар семинарининг раҳбари ўртоқ **Каякин** пропагандистлар семинарининг ишини уларнинг мутахассислиги хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда қайта ташкил этиш ҳақида таклиф киритди.

Актив йиғилишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ **З. Р. Раҳимбобоева** нутқ сўзлади.

Актив йиғилиши қабул қилган резолюцияда КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ барча идеология ишларини янада яхшилаш юзасидан тадбирлар белгилади.

Актив йиғилиши ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари **М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, Р. Ғ. Ғуломов, Г. Ф. Наймушин, Ё. С. Насриддинова, Ф. Е. Титов,** Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат **И. П. Бурмистров** ўртоқлар иштирок этдилар.

ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН МУКОФОТЛАР

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. НАСРИДДИНОВА Қарши районидаги Сталин номли колхознинг звено бошлиғи Саломат УСМОНОВАга Ленин орденини топширмоқда.

30 мартда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида республика меҳнаткашларининг юзлаб вакиллари тўпланди. Бу ерда Халқаро хотин-қизлар кунининг 50 йиллигини нишонлаш юзасидан тақдирланган Ўзбекистон донгдор хотин-қизларига ҳукумат мукофотлари топширилишига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Йиғилиш президиумида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бюро аъзолари М. А. Абдураззоқов, О. А. Алимов, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ф. Е. Титов, Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюросининг аъзолигига кандидатлар И. П. Бурмистров, Қ. М. Муртазоев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов ўтирибдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари И. В. Бабков саноат, қишлоқ хўжалик, фан, маданият илғорлари ва таниқли жамоат арбоблари бўлган хотин-қизларга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини бериш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармонини ўқиб эшиттирди. Республика бўйича ўн икки ватанпарвар хотин-қизларга ана шу фахрий унвон берилган. Уларнинг кўпига бу мукофот Кремлда топширилди.

Андижон область, Олтинкўл районидаги Тельман номли колхоз раиси Майрамхон Йўлдошеванинг номи айтилади. Залдагиларнинг қарсаклари остида республика Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова колхоз ишлаб чиқаришининг қобилиятли ташкилотчисига Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали топширади.

Сўнгра СССР Олий Совети Президиумининг Фармони ўқиб эшиттирилади. Бу Фармонга мувофиқ республиканинг саноат ва қишлоқ хўжалик илғорлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет, касаба союз, комсомол ва бошқа ташкилотлар ходимларидан кўпгина хотин-қизлар ССР Иттифоқи орден ва медаллари билан мукофотланган.

Ленин ордени Тошкент электролампа заводининг старший мастери М. В. Александрова, Сурхондарё область, Денов районидаги Сталин номли колхознинг звено бошлиғи Б. Остонқулова, Бухоро область, Қоракўл районидаги «Октябрь» колхозининг далачилик бригадаси бошлиғи О. Очилова, Хоразм область, Урганч районидаги Охунбобоев номли колхоз пахта териш машинасининг механик-ҳайдовчиси Ҳ. Бобожонова, Қорақалпоғистон АССР даги Куйбишев номли совхознинг звено бошлиғи Қ. Бекбовлиева, Андижон ёғ-мой комбинатининг ишчиси М. Жалилова, Тошкент область, Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг сут соғувчиси З. Комилова, Фарғона область, Марғилон ипакчилик комбинати коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи В. А. Локтева, Ўзбекистон металлургия заводи прокат станининг оператори Е. Л. Малявина, Самарқанд область, Булунғур районидаги Ленин номли колхознинг аъзоси Б. Маҳмудова, Тошкент тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси В. Т. Пидинова, Андижон область, Ленин районидаги Серго номли колхознинг агрономи С. Йўлдошева, Хоразм область, Қўшкўпир районидаги «Москва» колхозининг трактор-далачилик бригадаси бошлиғи Т. Юсупова ва бошқаларга топширилади.

Меҳнат Қизил Байроқ ордени олган хотин-қизлар орасида Қўқон шаҳридаги 3-ўрта мактаб ўқитувчиси Х. Обиджонова, Тошкент шаҳридан шахсий пенсионер Т. Иброҳимова, Андижон гидролиз заводининг инженери Э. К. Иванова, Туркистон ҳарбий округи штабининг старший офицери Е. Д. Илёсова, Фарғона область, «Риштон» совхозининг трактор-далачилик бригадаси раҳбари Б. Қодирова, Тошкент область, Янгийўл районидаги Киров номли колхоз трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи А. Д. Полюнина, Самарқанд область, Ингичка руда бошқармасига қарашли руда бойитиш фабрикасининг бошлиғи Е. Г. Побойкова, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари З. Р. Раҳимбобоева, Бухоро пиллакашлик фабрикасининг бош инженери Е. А. Ходкевич, Хоразм область, Гурлан районидаги Сталин номли колхознинг сут соғувчиси Л. Цойлар бор.

Хотин-қизларнинг катта бир группасига «Ҳурмат Белгиси» ордени ва «Шавкатли меҳнат учун» медали топширилади.

Мукофотланганлар номидан Андижон область, Янгиқўрғон районидаги «Ленинград» колхозининг бригада бошлиғи А. Раҳимова, шахсий пенсионерлар Ш. Ф. Ғоибжонова ва О. В. Лисова, Тошкент область, Гулистон районидаги паррандачилик совхозининг ишчиси В. И. Тазова, Тошкентдаги лак-бўёқ заводининг аппаратчиси Х. Умарова, Андижон область қишлоқ хўжалик бошқармасининг старший зоотехниги Е. Г. Колесникова, Самарқанд область, Ургут районидаги «Москва» колхозининг далачилик бригадаси раҳбари Ч. Шодиева, Тошкент ҳарбий госпитали терапевтика бўлимининг бошлиғи Е. К. Свешникова, Тошкент марксизм-ленинизм кечки университетининг директори А. И. Цибизова, Ҳамза номидаги Тошкент музика мактабининг ўқитувчиси Р. Г. Шерешевская, Андижон педагогика институтининг старший ўқитувчиси А. Холботирова, Фарғона область прокурори Р. Хўжаева, Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг марксизм-ленинизм кафедраси мудири Н. И. Шульгина ва бошқалар сўзга чиқдилар. Улар меҳнаткаш хотин-қизларга тинмай ғамхўрлик қилинаётганлиги учун Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига ташаккур изҳор қиладилар, республика хотин-қизларининг кўп миллатли Совет давлати шон-шуҳратини оширишга, етти йиллик планни муддатидан илгари бажариш йўлидаги умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшишга қизғин интилаётганликлари ҳақида гапирдилар.

Ё. С. Насриддинова республиканинг донгдор хотин-қизларига мурожаат қилиб, Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан уларни ҳукуматнинг юксак мукофотларини олганликлари билан самимий табриклайди. Улуғ Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги яқинлашиб келаётган ҳозирги кунда, дейди у, агар Ильич шу зални, меҳнат қаҳрамонлари бўлган ажойиб хотин-қизларни кўрганида эди қандай хурсанд бўлар эди, деб беихтиёр ўйлайсиз. Лениннинг коммунистик жамият қуриш тўғрисидаги гениал режалари муваффақиятли амалга оширилмоқда. Биз хотин-қизларнинг, шу жумладан ўзбек хотин-қизларининг ана шу илҳомбахш яратувчилик ишларида актив қатнашаётганликлари билан фахрланамиз.

Барча совет ватанпарвар хотин-қизлари билан бирга Ўзбекистон хотин-қизлари ҳам ўз меҳнатларига юксак баҳо берилганлиги учун, ажойиб бахтиёр ҳаёт учун, ер юзида тинчликни сақлаб қолишдан иборат доно ленинча сиёсат учун партиядан ва ҳукуматдан чексиз миннатдормиз. Улар қадрдон Никита Сергеевич Хрушчевга унинг халқ бахт-саодати тўғрисида ҳормай-толмай ғамхўрлик қилаётганлиги учун чин қалбдан ташаккур изҳор қиладилар, унинг Америка Қўшма Штатларига ва Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатларига қилган сафари натижаларини, яхши ният визити билан Францияга бориб, унда қилаётган сафарини қизғин табриклайдилар.

Ўртоқ Насриддинова мукофотланганларга сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат, севикли Ватаннинг бахт-саодати йўлидаги меҳнатларида янги муваффақиятлар тилади. (ЎзТАГ).

МОСКВА—ПАРИЖ

Совет Иттифоқининг чет эл мамлакатлари билан турли хил алоқалари йил сайин кенгаймоқда. Ҳозирги пайтда 19 та халқаро темир йўл линиялари Москва ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларини Европа, Осиё ва Яқин Шарқ мамлакатлари билан боғлаб турибди. Яқин вақтлар ичида СССР нинг чет эл мамлакатлари билан темир йўл алоқалари тағин ҳам ўсади.

Шу йилнинг 29 майида Европадаги темир йўлларда пассажир поездлари ҳаракатининг ёзги графиги жорий этилади. Худди шу куни Совет Иттифоқи пойтахти— Москва билан Фрация пойтахти— Париж ўртасида тўғридан тўғри темир йўл линияси очилади. Москванинг Белоруссия вокзалида ҳар куни 5-сонли Берлин экспресс поездига биринчи классли Москва — Париж вагони тиркалади. Бу вагон Москва — Варшава — Берлин — Ганновер — Кельн — Льеж — Париж маршрути бўйича қатнайди.

2990 километрдан иборат бўлган бу масофа бор-йўғи 52 соатда босиб ўтилади.

Ватанимиз пойтахтини Париж билан боғлайдиган вагон пассажирлар учун зарур бўлган ҳамма қулайликларга эга.

Бундан ташқари яна бир қанча янги темир йўл линиялари очилади. Москва — Хук-ван — Холланд — Лондон темир йўл-денгиз қўшма алоқа линияси, Европадаги халқ демократик мамлакатлари билан боғлайдиган Карпат экспресси ва бошқалар шулар жумласидандир.

У. ТЎЛАГАНОВ,
техника фанлари кандидати.

ЧИГИТ ЭКИШНИ ЗЎР УЮШҚОҚЛИК БИЛАН СИФАТЛИ ЎТКАЗИШ УЧУН ҲАММА НАРСАНИ ТАХТ ҚИЛИБ ҚЎЯЙЛИК!

29 мартда область партия комитетининг биносига тажрибали пахтакорлар тўпландилар. Улар бу йилги ноқулай об-ҳаво шароитида чигит экишни сифатли ўтказиш тўғрисида кенгашиб олдилар.

Кенгашда областимизнинг илғор звено ва бригада бошлиқлари, колхоз раислари ва совхозларнинг директорлари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, район ва шаҳар партия комитетларининг секретарлари, олимлар партия ва совет активлари иштирок этдилар. Сўзга чиққан тажрибали пахтакорлар ва олимлар чигит экишни юқори агротехника муддатларида сифатли ўтказиш юзасидан қимматли маслаҳатларни ўртага ташладилар ва зарур тадбирлар белгиладилар.

Область партия комитетининг биринчи секретари ўрток Р. Ғ. Ғуломов кенгаш ишини якунлаб нутқ сўзлади.

Қуйида биз кенгаш қатнашчилари таклифларининг қисқача мазмунини баён қиламиз.

СИЗ ЭКИШГА ШАЙМИСИЗ?

ТЕХНИКАНИ ҚАЙТА КЎРИКДАН ЎТКАЗАЙЛИК

Ҳаммага маълумки, чигит экишни юқори агротехника муддатларида кўнгилдагидек ўтказиш, пахтадан юқори ҳосил етиштирилишини таъминлаш механизацияга, ундан тўла ва унумли фойдаланишга боғлиқ. Бироқ, областимизнинг айрим хўжаликлари раҳбарлари ана шу муҳим соҳага етарли баҳо бермаётирлар. Улар мавжуд техника бир марта ремонтдан чиқарилгандан кейин, энди экишни бемалол бошласак бўлади, деб нотўғри ўйламоқдалар. Аслида ана шу экишга тайёр деб ҳисобланган универсалларда, сеялкаларда ҳали аниқланмаган камчиликлар жуда кўп. Бу йилги ноқулай об-ҳаво шароитида техникани бир меёрда, узлуксиз ишлата олмасак ютқазиб қўйишимиз турган гап. Ана шуни ҳисобга олган ҳолда ремонтдан чиқарилган универсал ва сеялкаларни яна бир марта синчиклаб кўздан кечириш, ҳеч бир камчиликсиз, экишга чинакамига тахт қилиб қўйиш шу кеча-кундузнинг энг муҳим вазифаси ҳисобланади.

Йиғилишда сўзга чиққан Янгийўл район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Т. Умаров кўпчиликнинг фикрини ана шунга жалб этди.

— Районимиз пахтакорлари, — деди ўртоқ Умаров, — бу йил 16 минг гектар ерга, шу жумладан 5 минг гектар ерга квадрат-уялаб чигит экадилар. Шу мақсад билан 180 та оддий, 100 та квадрат-уялаб чигит экадиган сеялкани ремонтдан чиқардик. Лекин деҳқонларимиз, механизаторларимиз дастлабки иш билан қаноатланиб қолганлари йўқ. Улар қулай фурсатдан фойдаланиб мавжуд техниканинг 50 процентини қайта текширишдан ўтказдилар. Бу соҳалаги ишни икки-уч кун ичида тамомламоқчимиз.

Сирдарё район партия комитетининг секретари И. Каримов, Пискент районидаги Тельман номли колхознинг бригада бошлиғи Ҳакимполвон Қодиров, Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг раиси И. А. Цой, Қуйи Чирчиқ районидаги «ЎзССР беш йиллиги» совхозининг директори И. Иброҳимов, Пискент район партия комитетининг секретари И. Юнусов, Янгиер шаҳридаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи Қ. Маҳкамов ўртоқлар ҳам техникани яна бир марта қайта кўрикдан ўтказиш ҳақида гапирдилар.

АМАЛИЙ МАШҒУЛОТ КУЧАЙТИРИЛСИН!

Ўтган йили экиш агрегатларининг экипаж аъзолари тўла танланмаганлиги, назарий ва амалий машғулотлар ўз вақтида ўтказилмаганлиги сабабли бир қатор хўжаликларда квадрат-уялаб чигит экиш соҳасида камчиликларга йўл қўйилди. Аниқроғи квадратлар тўғри чиқмади, хато кўп бўлди. Шунинг натижасида йирик-йирик карталарни бузиб, қайта чигит экишга тўғри келди.

Бу йил йўл қўйилган ана шу камчиликларни такрорламаслик учун ҳозирдан бошлаб ишни пухта қилиш керак. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари квадрат-уялаб чигит экишга бой тажрибага эга бўлган кадрлар танлаш билан бирга, улар билан амалий машғулотларни кучайтириб юборишлари лозим.

Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг раиси А. Ортиқов, Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозининг раиси Ким Пен-хва, Янгиер шаҳридаги 1-«Боёвут» совхозининг директори Қ. Рашидов, Чиноз районидаги Киров номли колхознинг раиси Ғ. Далибоев ўртоқлар ўз хўжаликларида ана шу муҳим соҳага катта эътибор берилаётганлиги ҳақида сўзладилар.

Чиндан ҳам бу йилги баҳорги ноқулай об-ҳаво шароитида чигит экишга ишнинг кўзини билиб киришилмаса, ўтган йилгидек бузиб қайта экишларга йўл қўйилса, экиш мудлати чўзилиб кетиб, кузда аттанг деб қолишимиз мумкин. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари буни ҳеч қачон эсдан чиқармасликлари керак.

ЕРИНГИЗ ТАЙЁРМИ?

— Чигит экишни сифатли ўтказишнинг яна бир энг муҳим омилларидан бири— бу ерни кўнгилдагидек тайёрлашдан иборатдир,—деди Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозининг директори ўртоқ Н. Бойматов, — агар ер яхши ишланса, паст-баландликларга йўл қўйилмаса, ҳарбир ёғиндан сўнг ерни бороналаб, унда нормал нам сақлаб қолишга эришилса, экишни муваффақиятли ўтказиш ва чигитни бир текис ундириб олишга эришган бўламиз. Ана шу мақсад билан биз бу йил ерни экишга тайёрлашга алоҳида эътибор бердик. Ҳозиргача кузда шудгор қилиб қўйилган пахта майдонининг қарийб 3 минг гектарга яқини текисланди, карталарга ажратиб чиқилди, сув йўллари тозаланди. Бу ўз навбатида экиш агрегатларининг унумли ишлашига катта имконият туғдиради.

Областимиздаги бир қатор хўжаликларда бу муҳим соҳага етарли эътибор берилмаяпти, ана шу хўжаликларнинг раҳбарлари ерларимизни 100 процент шудгорлаб қўйганмиз, бу соҳада камчилигимиз йўқ, деб ҳисобламоқдалар. Ерни сифатли ишламагунча асл деҳқоннинг кўнгли тўлмайди. Нега деганда у, ер сифатли ишлангандагина чигит барвақт униб чиқишини, ғўза зараркунандаларга ем бўлмаслигини яхши тушунади.

Бўка районидаги Вильямс номли колхознинг раиси Ғ. Азаматов, Сирдарё районидаги «Малик» тажриба хўжалигининг директори С. Бочкарев ўртоқлар ҳам пахта майдонларини экишга сифатли тайёрлаш борасидаги ўз тажрибаларини сўзлаб бердилар ва йиғилганларни бу соҳага эътиборни кучайтиришга чақирдилар.

ЭКИШ ЎЗ ВАҚТИДА ВА СИФАТЛИ ЎТКАЗИЛСИН

Кенгашда иштирок этган колхозларнинг раислари, совхозларнинг директорлари, олимлар асосий эътиборни об-ҳаво шароити ноқулай келган шу кеча-кундузда чигит экишни қачон бошлаш керак, қайси усул фойдалироқ бўлади, деган масалага қаратдилар. Улар (СоюзНИХИ директори, академик ўртоқ Н. Манноновнинг маслаҳатларини кунт билан тингладилар.

— Об-ҳаво маълумотига қараганда апрель ойида ёғин-чочин ва совуқ бўлиши кутилади. Лекин бу пахтакорларимизни ҳеч қандай ваҳимага туширмаслиги керак. Чунки, кўп йиллик тажрибалар оғир об-ҳаво шароитини енгишга қодир эканлигимизни кўрсатиб келди. Ҳамма гап хўжаликка ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилишда, ҳаво очиқ бўлган ва ер етилган ҳар бир кундан тўла ва унумли фойдаланишда қолган. Агар деҳқонларимиз ўз ерлари шароитини яхши ўрганиб, ишни яхши ташкил этсалар, техникадан унумли фойдалансалар, агротехника қоидаларига тўла риоя қилсалар, бу йил ҳам ҳеч шубҳасиз чигит экишни муваффақиятли ўтказа оламиз.

— Тажрибали пахтакорлар, олимларимиз бу йилги шароитда чигитни 4 сантиметр чуқурликда экишни маслаҳат бермоқдалар. Бу жуда маъқул гап. Агар чигит бундан саёзроқ экилса, қатқалоқдан сўнг тупроқ юмшатилганда ер бетига чиқиб қолиши мумкин, бундан ташқари экишни дастлаб қумлоқ, баҳорикор ерлардан бошлаш маъқулроқ бўлади. Ерда намнинг сероб бўлишини ҳисобга олган ҳолда туки олинмаган чигитларни ивитмасдан экиш фойдалидир. Экишнинг сўнгги кунларида агар ерда етарли нам бўлмай қолган тақдирдагина туки олинган чигитни бироз намлаб экиш мумкин. Бунда ҳар бир хўжалик ўз пахта майдонлари шароитини албатта ҳисобга олиши лозим. Ёғингарчилик бўлдими, демак қатқалоқ ҳам бизни шошириб қўйиши мумкин, — сўзида давом этди ўртоқ Маннонов, — шунинг учун ҳам қатқалоққа қарши курашда фойдаланиладиган механизмларни шай қилиб қўйиш зарур. Шунингдек экиш билан бир вақтда 100 килограмм суперфосфатга 25 килограмм сулфат аммоний солинса, гексохлоран сепилса фойдали бўлади.

Кенгашда Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов, Гулистон район партия комитетининг секретари К. Укубоев, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси Абдужамил Матқобулов, Гулистон районидаги Ленин номли колхознинг раиси Соиб Назаров, Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг директори Жамил Акромов ўртоқлар ҳам бу йилги ноқулай об-ҳаво шароитида чигитни сифатли экиб олиш тўғрисидаги ўзларининг кўп йиллик тажрибаларини ўртага ташладилар ва кенгаш қатнашчиларига қимматли маслаҳатлар бердилар. Шунингдек кенгашда қатнашган илмий ходимларнинг фойдали маслаҳатлари эътибор билан тингланди. Йиғилганлар 5—6 апрелгача амалий машғулотлар ўтказиш билан бирга баҳорикор ерларга чигит экишни бошлаб юбориш, 7 — 8 апрелдан бошлаб эса бутун куч ва техникани экишга тўла сафарбар этиб, чигит экишни 20 апрелгача сифатли тамомлаш лозим, деб қарор қилдилар.

ЯНА НИМАЛАРГА ЭЪТИБОР БЕРИШ КЕРАК

Об-ҳаво ноқулай келган бу йилги шароитда карталарда ўт ва ғўза зараркунандаларининг кўпайиши, айниқса ширанинг кенг тарқалиши турган гап. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ана шуни эътиборга олган ҳолда ҳозирдан бошлабоқ бегона ўтларга, ҳашаротларга қарши кескин кураш чораларини кўрабошлашлари лозим. Область қишлоқ хўжалиги бошқармаси ҳашаротларга қарши кураш бўлимининг бошлиғи ўртоқ С. Бондаренко кўпчиликнинг фикрини ана шунга жалб қилиб, заҳарли химикатлар тайёрлаш, ОДН ва қўл аппаратларини тахт қилиб қўйиш диққат марказимизда турсин, деб айтди. Профессор ўртоқ К. Висоцкий ҳам кўпчиликка маъқул бўлган фикрни ўртага ташлади. У, ғўза тупларининг нормал қалинликда бўлишини таъминлаш учун ҳозирдан бошлабоқ стаканчаларда кўчат тайёрлаш, шу йўл билан хатоларни тўлдириш энг яхши натижаларни беради, бу бир неча йиллик тажрибада синалиб келинмоқда, — деди. Йиғилганлар ўртоқ К. Висоцкийнинг бу фикрини маъқулладилар.

Кенгашда сўзлаган ўртоқларнинг ҳаммаси бу йилги ноқулай об-ҳаво шароитини матонат билан енгиш ва барча майдонларга юқори агротехника муддатларида чигитни сифатли экиб олиш, бу соҳада ҳеч қандай шошма-шошарликка йўл қўймаслик зарурлигини таъкидладилар.

Кенгашда ўртага ташланган таклифлар область партия комитети томонидан маъқулланди, ерни тайёрлаш ва чигит экишни сифатли ўтказиш тадбирлари белгиланди. Бу тадбирлар шу саҳифада эълон қилинмоқда.

Суратда: (чапдан) Гулистон районидаги Ленин номли колхозининг трактор-далачилик бригадаси бошлиғи Ғ. Юнусов, Пискент районидаги Тельман номли колхознинг трактор-далачилик бригадаси бошлиғи Ҳ. Қодиров, Янгиер шаҳридаги 3-«Боёвут» совхозининг бригада бошлиғи А. Тўраев, шу шаҳардаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиқлари П. Суяров ва Қ. Маҳкамов ўртоқлар бу йил чигит экишни қандай йўл билан муваффақиятли ўтказиш мумкинлиги тўғрисида маслаҳатлашмоқдалар.

В. Салов фотоси.

Тошкент областида ерни тайёрлаш ва чигит экишни ўтказиш тадбирлари

Колхозчилар ва совхоз ишчилари КПСС Марказий Комитетининг 1959 йил декабрь Пленуми қарорларидан илҳомланиб, бу йил давлатга 475 минг тонна пахта ҳосили сотиш мажбуриятини олдилар. Бу вазифани муваффақиятли ҳал қилиш кўп жиҳатдан чигит экишга пухта тайёргарлик кўришга, ерни яхши ишлаб, экишни сифатли ўтказишга боғлиқ.

Бу йил чигит экишга тайёргарлик кўришда ҳар бир куннинг қадрқимматига етиб, кўкламнинг ҳар бир қулай муддатидан унумли фойдаланиш керак. Оммавий суратда чигит экиш бошлангунга қадар ерларни сифатли ишлаш ва шу йўл билан чигитни қисқа муддат ичида — узоғи билан 8—10 кунда экиб олишни таъминлаш лозим.

ЕРНИ ЭКИШГА ТАЙЁРЛАШ

Ҳозирги кундаги энг муҳим вазифа—пахта майдони учун ажратилиб, ҳозиргача шудгорланмаган ерларни тезлик билан сифатли ҳайдашдан иборат. Кўп хўжаликлар ҳар бир қулай кундан унумли фойдаланиб, ерда нормал намни сақлаш мақсадида бороналашни қизитиб юбордилар. Ерни текислаш, маҳаллий ва минерал ўғитлар тўплаш ва уларни ерга солиш ишларини кенг авж олдирдилар.

Ҳозирги кунда ерда нормал нам сақлаш тадбирларини амалга ошириш, пахта майдонларига етарли миқдорда ўғит чиқариб солиш, ерни текислаш, карта четлари ва бурчакларини ишлаш ниҳоятда муҳим вазифадир. Бу ишлар сифатли қилиб бажарилган тақдирда тўла гектар учун кураш таъминланади. Ерга ташланган чигит қисқа муддат ичида, бир текисда униб чиқади.

Ҳамма хўжаликлар яқин кунлар ичида ернинг етилишига қараб, бороналаш ишларини охирига етказишлари лозим. Шунингдек, чигитнинг ёппасига униб чиқиши, ғўзаларнинг касалликка чалинмай нормал ривожланишини таъминлаш мақсадида ҳозирданоқ қизгин кураш бошлаш керак. Бунинг учун ерда етарли миқдорда азот ва фосфор бўлишини таъминлаш зарур. Аниқроқ қилиб айтганда ДТ—24 — 3 маркали тракторга сеялка билан бирга ўғит сепадиган аппарат ҳам тиркалиши лозим.

Пахта далаларида вилт касали кўпайиб бормоқда. Шунинг учун экиш бошлангунга қадар бир йилда сарф қилиниши лозим бўлган калийлик ўғитнинг ярми ерга солинса фойдали бўлади.

Кузда шудгорлаб қўйилган пахта майдонларида тупроғи зичлашиб қолган ерларни шу кунларда юмшатиб, чигитнинг бир текисда униб чиқиши учун энг қулай шароит яратиш зарур. Сифатли шудгорланган, тупроғи зичлашиб кетмаган ва бегона ўтлар кам бўлган участкаларда бу иш қайта-қайта бороналаш ёки мола босиш йўли билан бажарилса ҳам бўлади.

Кўп йиллик бегона ўтлар кўпайиб кетган ерларда бу ўтларни илдизи билан қуритиш мақсадида культиваторлардан, зигзагли бороналардан ва бошқа асбоблардан фойдаланилади.

УРУҒНИ ТАЙЁРЛАШ ВА ЭКИШНИ ЎТКАЗИШ

Бу йилги об-ҳаво шароитида чигитни гоммоз касалига қарши дорилаш ва ғўзани илдиз чириш касали ҳамда кузги тунлам сингари зараркунандалардан сақлаб қолиш жуда муҳим аҳамиятга эга. Кўп колхозлар ва совхозлар гоммоз касалига қарши мис трихлорфеноляти билан дориланган уруғлик чигит олмоқдалар. Дориланмаган чигит олган хўжаликлар эса ўз хўжаликларида махсус пунктлар ташкил қилиб, уруғликни дорилашлари керак.

Дастлабки пайтларда чигитни ивитмай экиш лозим. Айрим ҳолларда эса, фақат бир неча минутгина уруғликни намлаб, кейин экиш яхши бўлади. Илдиз чириш касаллигининг олдини олиш мақсадида уруғни сульфат аммоний билан дорилаш керак.

Чигит экишнинг кейинги даврларида ҳаво исиб, ерда нам етарли бўлмай қолиши мумкин. Бу тақдирда чигит 8—10 соат давомида ивитилиб, кейин экилади.

Ғўзани кузги тунлам ва бошқа қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан сақлаш мақсадида ҳамма уруғлик чигит намланганидан кейин ҳар бир тонна уруғлик ҳисобига 40 килограммдан 12 процентли гексохлоран дусти билан ишланади.

Бу йил уяларга белгиланган миқдорда чигит ташлайдиган сеялкалардан кўпроқ фойдаланиб, талайгина майдонларга квадрат-уялаб чигит экилади. Шунинг учун заводлар махсус припаратлар ёрдамида дориланган ва туксизлантирилган чигитлар тайёрлаб бермоқдалар. Бу чигитларни колхоз ва совхозларда қайта ишлаб, дорилаб, намлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ.

Чигитни экиш учун энг қулай муддатларни танлаш — бу йил катта аҳамиятга эга. Бу ишга шошма-шошарлик билан эмас, балки жуда эҳтиётлик билан қараш керак. Экиш даврида ўтган йили йўл қўйилган жиддий нуқсонларга хотима бериш керак. Сон орқасидан қувиб, сифатнинг бузилишига йўл қўйиш — катта хато деб ҳисобланиши лозим.

Биринчи навбатда тупроғи енгил, сизот сувлари анча чуқур ва офтоб нури тезда тегадиган қияроқ ерларга чигит экилса яхши бўлади. Областнинг жанубий районларида: Бекободнинг колхоз ва совхозлари ҳамда Янгиер шаҳрида, шунингдек Гулистон районининг кўпгина хўжаликлари ва Бўка районида чигитни 16—18 апрелдан кечиктирмай, бошқа районларда эса 20 апрелгача экиб олиш учун ҳамма имкониятлар бор. Шуни ҳам унутмаслик керакки, ҳамма ерда чигит экиш билан бирвақтда келгусида ғўзани суғоришга тайёргарлик кўриб, жўяк олиш ишини ҳам ўтказиш зарур.

Областнинг ҳамма хўжаликларида чигитни экиш пайтида қаторларнинг тўппа-тўғри чиқишини таъминлаш тавсия қилинади. Чунки эгатлар тўғри бўлса ғўза парвариши даврида ҳам, пахта машинада терилганда ҳам қийинчиликларга дуч келинмайди.

Шунга эришиш керакки, ҳамма колхоз ва совхозларда чигитни сим бўшатувчи қозиқлар ёрдамида квадрат-уялаб экиш бўйича берилган план тўла бажарилсин. Уяларга белгиланган миқдорда чигит ташлайдиган сеялкалардан тўғри ва унумли фойдаланилсин. Энг яхшиси чигит экиш оммавий тус олган пайтда уяларга белгиланган миқдорда чигит ташлайдиган сеялкалар билан экишни бошлаш лозим.

Ҳар гектар ерга белгиланган миқдорда чигит экиш ва уруғликни тежаб қолиш жуда муҳим вазифа.

ЧИГИТНИ УНДИРИБ ОЛИШ ВА ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ КУЧАЙТИРИБ ЮБОРИШ ТАДБИРЛАРИ

Шўр ерларда чигитнинг униб чиқиши анча қийин бўлади. Шунинг учун ҳар бир хўжалик ерга чигит ташланганидан кейин уни қисқа муддат ичида бир текисда ундириб олиш учун зарур бўлган ҳамма тадбирларни амалга оширсин. Бу йил пахта майдонларида қатқалоқ бўлиш эҳтимоли бор . Шунинг учун ҳозирданоқ ратацион мотигаларни, зигзагли бороналарни ва қатқалоққа қарши курашишда фойдаланиладиган бошқа асбобларни тахт қилиб қўйиш керак. Шунингдек қатор ораларини сифатли қилиб юмшатиш мақсадида культиваторларга қўшимча иш органлари тақиш тавсия қилинади.

Шундай ҳоллар ҳам бўладики, айрим жойларда чигит экиб бўлинганидан кейин хўжалик раҳбарлари хотиржамлик кайфиятига берилиб кетадилар. Оқибатда экиш билан ғўза парвариши бир-биридан узилиб қолади. Бу йил мана шундай камчиликларга сира йўл қўйиб бўлмайди. Чигит униб чиқиб, қаторлар аниқланиши биланоқ культивацияни бошлаш, шу мақсадда тракторлар экишдан бўшаши билан уларга культиваторлар ва СУЗ аппаратлари тиркаш муҳим вазифалардан биридир. Шунингдек, бу йил ғўзани эрта озиқлантиришга катта эътибор бериш талаб қилинади.

Шу билан бир вақтда ғўзани яганалашни бошлаб юбориш ва бу ишни 10 — 15 майгача тамомлаш лозим.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЗАРАРКУНАНДАЛАРИГА ҚАРШИ КУРАШ

Май ойининг биринчи ўн кунлигида анчагина миқдорда кузги тунлам, шира трипс ва ўргумчаккана пайдо бўлиши мумкин. Шунинг учун апрель ойида ва майнинг биринчи ярмида уватларни, карта четларини ва шунга ўхшаш жойларни икки-уч марта дорилаш яхши бўлади. Шунингдек тут дарахтларига бир марта 10 процентли карболениум аралашмаси сепилади. Кузги тунлам пайдо бўлиши кутилаётган участкаларда апрель ойида бороналаш олдидан ерга гексохлоран дусти сепиш тавсия қилинади.

Чигит униб чиққандан кейин ғўзани ишлашга киришиб, шира ва трипсга қарши меркаптофос ёки бошқа химикатлар сепилади. Бунда иложи борича тракторга тиркаладиган аппаратлардан, тут дарахтлари экилмаган жойларда эса самолетлардан фойдаланиш керак.

* * *

Ҳозирги кунда ҳаммамизнинг энг муҳим вазифамиз экишни сифатли ўтказиш, чигитнинг бир текисда униб чиқишини таъминлаш ва ғўза парвариши юзасидан амалга ошириладиган ишларни ўз вақтида бошлаб юборишдан иборат.

Трактор паркини тахт қилиб қўйиш ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Қолган ғанимат кунлардан унумли фойдаланиш мақсадида ҳар бир тракторга иккитадан механизатор биркитиб, агрегатларнинг кечаю-кундуз ишлашини таъминлаш, шу йўл билан ерларни текислаш ва бороналаш ишларини ўз вақтида ўтказиш лозим. Шунингдек барча техникани далага олиб чиқиб, уларнинг чигит экишга тайёрлигини текшириб кўриш керак. Агрегатларда ишлайдиган экипаж аъзолари 5 апрелгача синовдан ўтказилиши шарт.

Партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдиришлари ва механизаторлар учун энг қулай иш шароитлари яратиб беришга ўз ҳиссаларини қўшишлари олдимизда турган вазифаларни муваффақиятли ҳал қилишга катта ёрдам берадиган омиллардан биридир.

Ҳозир ҳар бир совхоз ва колхозда қишлоқ хўжалик мутахассисларининг иштироки билан чигит экиш кампанияси учун иш плани тузиш керак. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Ғанишер Юнусов ва Турсуной Охунова ўртоқларнинг пахтадан мўл ҳосил етиштириш ҳақидаги чақириқларига қўшилиб, чигит экишнинг дастлабки кунлариданоқ барча дала ишларини янги прогрессив иш усуллари асосида олиб бориш лозим.

Турсунойнинг издошлари

Эндиликда чинозлик механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунованинг ташаббусига қўшилиб, механик-ҳайдовчи бўлишга отланган хотин-қизларни ҳамма ерда учратишимиз мумкин. Янгиер шаҳридаги 4-«Боёвут» совхозининг бир группа хотин-қизлари ҳам ана шу шарафли касбни пухта ўрганишга жазм қилдилар. Булар орасида 5-бўлимнинг бригада бошлиғи, область Советининг депутати Малоҳат Халилова, шу бригаданинг аъзоси Ҳафиза Тўйчиева, илғор теримчилардан Пан Тамара, Гулсара Раҳмоновалар бор.

Ҳозир бўлажак механик-ҳайдовчилар совхозда ташкил қилинган механизация курсида ўқиб, трактор ҳайдашнинг икир-чикирларини ўрганмоқдалар.

— Малоҳат жуда ғайратли аёл, — дейди совхоз инженери ўртоқ Юрков, майдонда универсал тракторини ҳайдаб юрган Халилованн кўрсатиб, — ҳайдашни тезда ўрганиб олди, энди ремонт қилишни ўрганаяпти.

Малоҳат Халилованинг механизацияга бунчалик ҳавас қўйганлиги бежиз эмас эди. Нега деганингизда ўтган йили унинг бригадаси пахта тайёрлаш планини бажара олмади. Бунинг асосий сабаби мавжуд техникадан яхши фойдаланилмаганлигида бўлди. Шунинг учун ҳам Малоҳат ўтган йилги доғни ювиш мақсадида ўзи техникани бошқаришни ўрганишга жазм қилди.

Бу йил совхоз дирекцияси унга 135 гектар ер ажратиб берди. Шунингдек битта ДТ-54 маркали трактор, 2 та пахта териш машинаси, 3 та универсал ва 18 ишчи биркитилди. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан 25 центнердан ҳосил топшириш мажбуриятини олдилар.

Техника квадрат-уялаб чигит экишга тайёр қилиб қўйилди.

— Мен мавсумда 250 тонна пахта теришга аҳд қилдим, — дейди Малоҳат опа, ғўза парваришида нуқул механизациядан фойдаланамиз, кетмонни бутунлай суриб чиқарамиз.

Биргина Малоҳат эмас, унинг бошқа дугоналарининг ҳам аҳди ана шундай.

Ҳ. ЗИКРИЛЛАЕВ.

Чигит экишга пухта тайёргарлик кўрилмоқда

Ўртоқ Мамазуҳур Намозов бошлиқ трактор-далачилик бригадаси Сирдарё районидаги Тарас Шевченко номли колхозда ер майдони ва ҳосилдорлик жиҳатидан йирик бригадалардан бири ҳисобланади.

Партиямиз декабрь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XV съездининг қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисидаги қарорларидан илҳомланган бригада аъзолари бу йил 233 гектар пахта майдонига чигит экиб, ҳар гектар ердан камида 25 центнердан пахта ҳосили етиштиришга аҳд қилганлар. Ана шу пахта майдонининг 125 гектари янги ўзлаштирилган қўриқ ердир.

Бригада аъзолари олган мажбуриятларини шараф билан бажариш мақсадида кузги ва қишки тадбирларни намунали ўтказдилар. Мавжуд ер майдонига маҳаллий ва минерал ўғит аралашмаси сепилиб, белгиланган муддатда юқори сифатли шудгордан чиқарилди. Шунингдек бригада территориясидаги барча катта ва кичик ариқлар тозалаб қўйилди. Бригадага қарашли техника ремонти ҳам намунали ўтказилди. 1000 тоннага яқин гўнг ташиб чиқарилиб, карта четларидаги махсус ўраларда чиритилмоқда. Шунингдек 260 тонна минерал ўғит ҳам ташиб олинди. Бу ишда бригада бошлиги, механизатор ўртоқ М. Намозовнинг ўзи алоҳида ғайрат кўрсатиб ишламоқда.

— Бу йил, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ М. Намозов,— 160 гектар пахта майдонига чигитни квадрат-уялаб экмоқчимиз. Қолган майдонларга эса чигит тор қаторлаб экилади. Биз бунинг учун экипаж аъзоларидан 12 кишини махсус курсларда ўқитиб, 2 та агрегатни мавсумга тахт қилиб қўйдик.

Бу йил бригадада пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун механизация кенг жорий қилинади. Ҳамма майдонлардаги пахтани машина билан териб оламиз.

Ч. ИЛЁСОВ.

Гектарига 8 тоннадан

Бекободдаги Навоий номли колхознинг ўртоқ Б. Хонтўраев бошлиқ бригада аъзолари бу йил 160 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Улар ўз мажбуриятларини бажариш учун чигит экишга ҳамма тайёргарликни кўриб қўйдилар. Ерлар ҳайдалган, 2 универсал сифатли ремонтдан чиқарилган. Ҳозиргача ҳар гектар ерга 8 тоннадан гўнг чиқарилиб, даладаги чуқурларга кўмиб чиритилмоқда. Далага гўнг чиқариш давом этаётир.

Х. ХОЛМИРЗАЕВ.

Тўрт довюрак Москвага қайтиб келди

ВНУКОВО АЭРОДРОМИДА ТАНТАНАЛИ КУТИБ ОЛИШ

Суратда: (чапдан) А. Крючковский, Ф. Поплавский, А. Зиганшин, И. Федотов.
А. Устинов фотоси.

Москваликлар 29 мартда «Ту-104» самолётида Париждан келган довюрак жангчилар — Асхат Зиганшин, Филипп Поплавский, Анатолий Крючковский ва Иван Федотовни рус одатига хос самимият билан қучоқ очиб кутиб олдилар. Бу ёш йигитлар Тинч океаннинг қутирган стихиясига қарши 49 кун сабот билан мардона курашдилар.

Внуково аэродроми ғоят гавжум эди. Бу ерга довюрак жангчиларнинг тенгдошлари — йигит ва қизлар, партия, жамоат ва ёшлар ташкилотларининг вакиллари, Совет Армиясининг жангчилари, ишчилар ва хизматчилар келган эдилар.

Кутиб олувчилар орасида Америка Қўшма Штатларининг СССРдаги элчиси Ллуэллин Е. Томпсон ва Америка элчихонасининг ходимлари ҳам бор эдилар.

Аэродромда совет халқининг шонли фарзандлари Ватанимизга қайтиб келганликлари шарафига митинг бўлди.

Меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Н. И. Бобровников Асхат Зиганшинни, Филипп Поплавскийни, Анатолий Крючковскийни, Иван Федотовни самимий табриклади, уларга москваликлар номидан сиҳат-саломатлик ҳамда Ватанимиз бахт-саодати йўлида Совет Армияси сафларида бундан буёнги хизматларида уларга энг яхши муваффақиятлар тилади. Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармаси бошлиғининг комсомол ишлари бўйича ёрдамчиси Совет Иттифоқи Қаҳрамони подполковник А. В. Макридин ёш жангчиларга қарата самимий табрик нутқи сўзлади.

ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг секретари А. А. Сосинга сўз берилади.

— Бугун, — дейди у, — Москва ёшлари сизларга чин кўнгилдан: — Яшангиз қаҳрамонлар! Жонажон Совет тупроғига қайтиб келганлигингиз қутлуғ бўлсин! деб айтади. Барча совет ёшлари сингари пойтахт йигит ва қизлари ҳам сизларнинг комсомол шонли ишлари йилномасида яна бир ёрқин саҳифа очганлигингиз билан фахрланадилар.

Младший сержант Асхат Зиганшин микрофон олдига келганда гулдурос қарсаклар янграйди. У ҳаяжон билан таъсирли нутқ сўзлайди.

— Совет Ватанимизга қайтиб келганлигимиз муносабати билан дилимиз ва қалбимиз тўлқинлантирувчи ҳис-туйғулар ва ғоят зўр қувонч билан тўлиб тошган бир пайтда, дейди у, гапириш қийин. Энг аввало совет ёшларини яхши тарбиялаб, уларни қийинчиликлардан қўрқмасликка, Ватанини астойдил севишга, халқига ҳамиша содиқ бўлишга ўргатаётганликлари учун Коммунистик партияга, Ленин комсомолига, жонажон армиямизга чин қалбимдан ташаккур айтаман.

Совет кишилари ҳақида қилаётган катта ғамхўрлиги учун ўртоқ Н. С. Хрущевга самимий солдатлик раҳматини айтиб, Асхат Зиганшин бундай деди:

— У ерда, океанда, узоқ кунлар давом этган дрейфда бўлганимизда, қандайдир одатий бўлмаган воқеа юз бераётганлигини бизнинг ҳеч қайсимиз ўйламаган эдик. Биз ўзимизнинг солдатлик бурчимизни бажо келтириб, ҳарбий хизматимизни давом эттирдик. Биз ҳар бир совет кишиси қиладиган ишни қилдик. Биз, ўзимизнинг гўзал мамлакатимизни, унинг шонли ўтмишини, қаҳрамонликлар билан тўлган ҳозирги замонини севамиз. Ана шу севги стихияга қарши курашишда, мислсиз қийинчиликларни енгишда бизга ёрдам берди.

Бу ерда тўпланганлар томонидан узатиб қўйилган ёш жангчилар аэродромдан шаҳарга томон йўл олдилар. (ТАСС).

СССР Мудофаа министри довюрак жангчиларни қабул қилди

30 мартда СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи маршали Р. Я. Малиновский Ватанга қайтиб келган шавкатли совет жангчилари — младший сержант А. Р. Зиганшин, оддий аскарлар Ф. Г. Поплавский, А. Ф. Крючковский ва И. Е. Федотовларни қабул қилди.

Самимий суҳбатда довюрак жангчилар Т-36 ўзиюрар баржасида 49 кунлик дрейф вақтида бошдан кечирган қийинчиликларни гапириб бердилар. Улар ўз зиммаларига тушган қийинчиликларни енгишга ёрдам берган асосий кучлар ҳақида — севикли Ватан олдидаги масъулиятни чуқур ҳис қилиш туйғуси ҳақида, армия сафларида олинган сиёсий чиниқиш ҳақида, ҳарбий интизом ҳақида, ўртоқлик ҳислари тўғрисида, мустаҳкам дўстлик ҳақида гапирдилар.

Экипаж аъзолари министрнинг саволларига жавоб бериб, уларни қутқарган Америка денгизчилари ҳақида, «Кирсарж» авианосида уларни эътибор ва ғамхўрлик билан қуршаб олганликлари ҳақида илиқ гапларни айтдилар.

Маршал Малиновский стихия ва қийинчиликларга қарши курашда кўрсатган мардлик, жасурлик ва матонат учун, ҳарбий бурчни намунали бажарганликлари учун жангчиларга ташаккур эълон қилди. У, жангчиларни Қизил юлдуз ордени билан мукофотланганлиги билан самимий табриклади ва уларга сиҳат-саломатлик, жанговар ва сиёсий тайёргарликда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Пировардида СССР Мудофаа министри Зиганшин, Поплавский, Крючковский ва Федотов ўртоқларга эсдалик совғалар топширди.

Қабул маросимида қуруқликдаги қўшинлар бош қўмондони Совет Иттифоқи маршали А. А. Гречко, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти Бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи армия генерали Ф. И. Голиков, Бош сиёсий бошқарма бошлиғининг ўринбосари генерал-полковник П. А. Лапкин, совет матбуоти, радиоси ва телевидениесининг вакиллари қатнашди. (ТАСС).

Қаҳрамонлар ВЛКСМ Марказий Комитетида бўлдилар

30 март кундузи тўрт совет қаҳрамон жангчиси А. Зиганшин, Ф. Поплавский, А. Крючковский ва И. Федотов ВЛКСМ Марказий Комитетида бўлдилар. Бу ерда уларни ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретарлари Л. Балясная, А. Везиров, М. Журавлева, Л. Карпинский, В. Логинов ва П. Решетов кутиб олдилар.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. Логинов комсомол Марказий Комитетининг топшириғига биноан, шунингдек Ватанимизнинг барча йигит ва қизлари номидан Коммунистик партия томонидан тарбияланган ёшларга хос мардлик ва матонат намуналарини кўрсатган совет ёшларини қизғин табриклади. Ленин комсомоли,—деди ўртоқ Логинов, бу кишиларни тарбиялашга партиянинг ёрдамчиси — комсомолнинг ҳиссаси ҳам қўшилганлиги билан фахрланади. Ўртоқ Логинов жангчиларни Қизил Юлдуз орденлари билан мукофотланганлиги муносабати билан самимий табриклади.

А. Зиганшин, Ф. Поплавский, А. Крючковский ва И. Федотов 49 кун давомида океанга қарши қандай кураш олиб борганликлари ҳақида, Америка денгизчилари уларни қандай қутқарганликлари ҳақида ҳикоя қилиб бердилар. Жангчилар Америка Қўшма Штатларидан олган таассуротларини айтиб бердилар, бунда улар Америка халқи уларни хурсандчилик билан кутиб олганлигини таъкидладилар.

Залда тўпланган раҳбар комсомол ходимларининг гулдурос қарсаклари остида В. Логинов қаҳрамонларга уларнинг номи ВЛКСМ ҳурмат китобига ёзилганлиги ҳақида гувоҳномалар, ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари ва фотоаппаратлар топширди.

Йигитларга гулдасталар тақдим қилинди. Уларни қизғин қарсаклар билан кузатиб қолдилар, ҳарбий хизматда ва шахсан ҳаётда муваффақиятлар тиладилар. (ТАСС).

Балли, сизларга!

Зўр океан ҳайқиради тинмайин асло,
Бўйин чўзиб, кўкни ўпар бебош тўлқинлар.
Кичик баржа чайқалади даҳшатда ёлғиз,
Тўрт баҳодир ором билмас, ғашли кўнгиллар.

Кунларни кун қувиб ўтар, кураш тўхтамас,
Довул кўчар йигитларни этмоққа яксон.
Тўрт азамат дадил туриб, чидам ирода —
Хавф-хатарга қарши турди қоялар симон.

Шундай ўтди қирқ тўққиз кун кураш, тапвишда,
Олишдилар ўлим билан тиккама-тикка.
Қолмади на бир парча нон ва на қултум сув,
Навбат етди гармон билан ҳатто этикка.

Лекин, мадад берди дўстлик, садоқат, қўшиқ,
Ватан ишқи қувват берди уларга ҳар дам.
Озсаларда, умидсизлик ёт эди мутлоқ,
Дейишарди: «Она юртга етамиз бардам!»

Тўрт азамат, ботир йигит тўлқин қаъридан
Соғ-саломат тупроқ узра оёғин босди,
Шижоат-ла енгилди у, азобли кунлар,
Тортолмади ўз бағрига океан ости.

Балли, сизга, Ватанимнинг мард ўғиллари,
Кўрсатдингиз совет халқин куч, иродасин
Қойил қолди бутун жаҳон бу матонатга
Сизда топди қаҳрамонлик ўз ифодасин.

Зокир ХАЙРИДДИН.

УЧ ПРОЦЕНТЛИК ЗАЁМ ТИРАЖИ

30 мартда Тошкентда, Ҳамза номидаги Ўзбек давлат академик драма театри биносида уч процентлик Давлат ички ютуқ заёмининг 74-асосий тиражи ўтказилди. Тиражда 65.102.800 сўмлик 119 минг ютуқ, шу жумладан 25.000 сўмдан 70 ютуқ ва 50.000 сўмдан 28 ютуқ ўйналди.

Шу бинонинг ўзида тираж вақтида ҳозир бўлган кишиларнинг ютуқ чиққан облигацияларига ютуқ пуллари нақд тўланди. (ЎзТАГ).

Телевизор экранида

1 АПРЕЛДА

19.30. Ўқувчилар учун ўзбек тилида «Яшил дўстлар» деган эшиттириш.

19.50. Халқаро масалалар бўйича обзорчи суҳбати (ўзбек тилида).

20.05. Сўнгги ахборот.

20.25. Спорт эшиттириши.

20.45. В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги олдидан. Бадиий фильм — «Улар биринчилардан эди».

Чет элларда

Эйзенхауэр ва Макмилланнинг қўшма декларацияси

КЭМП ДЭВИД, 30 март. (ТАСС). Президент Эйзенхауэр ва бош министр Макмиллан қўшма декларация эълон қилдилар. Декларация Совет Иттифоқининг ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисидаги янги таклифларига АҚШ ва Англия ҳукуматининг жавобидир. Декларация совет таклифларининг бир қисмини қабул қилиб, шу билан бирга, ядро портлатишлари устидан контроль ўрнатиш, ядро портлашларига ўхшаш ҳодисаларни текшириш юзасидан инспекция сафарларининг сони масалалари юзасидан кўпдан-кўп изоҳлар берилади, шунингдек АҚШ ва Англия ядро синовларини «тинч мақсадларда» ўтказиш ҳуқуқини сақлаб қолиш ниятида деган изоҳ берилади.

Оқ уй эълон қилган Америка-Англия ахборотида айтиладики, АҚШ ва Англия ҳукуматларининг мақсади—эффектив халқаро контроль ўрнатган ҳолда, ядро қуролининг ҳамма синовларини батамом тақиқлаш тўғрисида халқаро битим тузишдан иборатдир.

Бироқ, ахборотда кўрсатиладики, ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартномани тезроқ тузиш учун бир қанча проблемаларни ҳал этиш зарур. Ахборотда ана шундай проблемалар сифатида қуйидагилар тилга олинади: жойларда ўтказиладиган инспекцияларнинг баббаравар миқдорда бўлиши, контроль комиссиясининг состави ва контроль постларининг штатлари масалалари, контроль органларида овоз бериш процедураси, шунингдек «тинч мақсадларда портлашлар» ўтказиш проблемаси.

Ахборотда ана шу масалаларни ҳал этиш юзасидан музокаралар тезлаштирилиши ва мумкин қадар тезроқ тугалланиши лозим, деб кўрсатилади.

Сўнгра ахборотда шу нарса таъкидланадики, Эйзенхауэр ва Макмиллан шу ҳақда бир фикрга келганларки, контроль қилиш мумкин бўлмаган кичик ядро синовларидан ташқари ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартнома имзоланиши билан, шунингдек сейсмик магнитудаси 4,75 дан кам бўлган ҳодисаларни контроль қилиш усулларини яхшилаш мақсадида биргаликда тадқиқот ишлари олиб боришга тайёргарлик кўрилиши билан АҚШ ва Англия ўз томонларидан «кўрсатилган сейсмик даражадан паст бўлган ядро қуроли синовларини келишилган муддатга ихтиёрий равишда кечиктириш»ни эълон қилишга тайёр бўладилар.

Ахборотнинг охирида кўрсатиладики, АҚШ президенти ва Англия бош министри Совет Иттифоқига кичик портлатишлар устидан контроль методларини ишлаб чиқиш юзасидан биргаликда илмий текшириш ишлари олиб боришга тайёргарлик кўриш ва бу ишларни амалга оширишга дарҳол қўшилиш ҳақида таклиф юборишга келишдилар.

АҚШ давлат секретарининг Кэмп-Дэвидга келган ёрдамчиси Бердинг ахборот текстини мухбирларга ўқиб берганидан кейин журналистларнинг саволларига жавоб берди. Ахборотдаги кечиктириш муддати ҳақида гапириб, Бердинг айтдики, Эйзенхауэр ва Макмиллан «кечиктиришнинг қисқа муддатида, Совет Иттифоқи таклиф этган беш ёки тўрт йилдан қисқароқ муддатни» кўзда тутадилар.

Мухбирлар Бердингдан: ахборот авторлари «тинч мақсадларга эга бўлган портлатишлар» деб нимани кўзда тутадилар, деб сўрадилар. Бердинг ўз жавобида айтдики, ахборот ядро қуролларини портлатишни эмас балки АҚШ, унинг айтишича, нефть чиқариш учун, каналлар ва тоғ йўллари қуриш учун фойдаланишни мўлжаллаётган ядро портлатишларини кўзда тутади.

Саволларга жавоб бериб бўлганидан кейин Бердинг шу нарсани таъкидладики, Англия-Америка томонининг фикрича, «учинчи партнеримиз яхши ниятда бўлса» ҳажмини ҳозирдаёқ контроль қилиш мумкин бўлган ядро синовларини тақиқлаш ҳақидаги шартнома 90 кун ичида имзоланиши мумкин.

Ҳиндистон парламенти аъзоларининг тинчлик ва қуролсизланиш учун конференцияси

ДЕҲЛИ, 30 март. (ТАСС). Ҳиндистон парламенти аъзоларининг тинчлик ва қуролсизланиш учун конференцияси уч кун давом этиб, кеча Деҳлида тамом бўлди. Конференция бир қанча муҳим ҳужжатларни қабул қилди.

Конференция, — дейилади қуролсизланиш бўйича декларацияда, — қатъий ишонч билдирадики, гарантияланган батамом ва ялпи қуролсизланиш мустаҳкам ва узоқ давом этадиган тинчлик ҳамда урушни тақиқлаш учун муҳим асосдир.

Яна бир резолюцияда конференция тўрт давлат ҳукумат бошлиқларининг 16 майда Парижда учрашишга қарор қилганликларини табриклайди.

Ҳиндистон парламенти аъзоларининг тинчлик ва қуролсизланиш учун конференцияси буюк давлатларга ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотига мурожаат қилиб, ерда, ер тагида, сувда ва ҳавода термоядро қуролларининг ҳамма турларини синаш мақсадида ҳар қандай портлатишларни дарҳол тақиқлай бошлашга, термоядро қуроли бўлмаган мамлакатларга бу қуролларни беришни тақиқлашга, ядро қуролларидан фойдаланиш ва ракеталар учириш учун мўлжалланган ҳамма чет эл базаларини тугатишга даъват этди.

Конференция ҳали ҳам мустамлака ҳукмронлиги остида бўлган барча халқларни ва уларнинг миллий мустақиллик учун курашини самимий қўллаб-қувватлаши ҳақида баёнот чиқарди. Конференция ишонадики, дейилади резолюцияда халқларнинг ўз ҳуқуқини ўзи белгилаш ва озодлик ҳуқуқларини тан олмасдан туриб доимий тинчлик бўлиши мумкин эмас. Конференция ҳамма жойлардаги ирқий камситиш кўринишларини, хусусан Жанубий Африкадаги мудҳиш апартеид сиёсатини қоралади.

Конференция ўз резолюцияларидан бирида бутун дунё талабини назар-писанд қилмасдан, БМТ резолюциясини бузиб, Саҳройи Кабирда атом бомбаси синовини ўтказганлиги учун Франция ҳукуматини қоралади.

Конференция Жазоир халқининг қаҳрамонона миллий озодлик ҳаракатига ўз хайриҳоҳлигини билдирди.

Конференция Ҳиндистондаги барча сиёсий партиялар, касаба союз, деҳқон ва бошқа жамоат ташкилотларига мурожаат қилиб, юқори доирадаги кенгаш арафасида 1 майдан 15 майгача бутун мамлакатда қуролсизланиш учун кураш ҳафталиклари ўтказишга чақирди.

Кубанинг АҚШ ҳукуматига нотаси

ГАВАНА, 29 март. (ТАСС). Куба ҳукумати 27 мартда АҚШ ҳукуматига нота юборди. Бу нотада АҚШ давлат секретарининг Куба ҳукуматига коммунистик таъсир кўрсатилмоқда, деган гапларига қарши норозилик билдирилади. Нотада шу нарса таъкидланадики, ҳеч қандай ҳукумат ва ҳеч қандай халқаро ташкилот Куба халқининг ўзи танлаган сиёсий, иқтисодий, социал ва маданий йўлни ўтказишга аралашишга ва бу билан Куба суверенитетини бузишга на маънавий, на юридик ҳуқуққа эга эмас.

Телеграф хабар қилади

◆ 1960 — 1962 йилларда саккизта қишлоқ хўжалик фермаси ва бир қишлоқ хўжалик техникумини қуриб беришда Хитой томонидан Вьетнам Демократик Республикасига ёрдам кўрсатиш тўғрисида Пекинда Хитой Халқ Республикаси билан Вьетнам Демократик Республикаси ўртасида протокол имзоланди.

◆ Вислада кимё, нефть саноати ва саноатнинг ўхшаш тармоқлари меҳнаткашлари касаба союзлари халқаро бирлашмаси маъмурий комитетининг конференцияси очилди. Конференция ишида 14 давлатнинг вакиллари, шу жумладан Совет Иттифоқи вакили ҳам қатнашмоқда.

◆ Непал бош министри Б. П. Коирал Хитой Халқ Республикасига қилган сафаридан мамлакатга қайтиб келди.

◆ Бирлашган Араб Республикасининг президенти Гамол Абдил Нюсир Қоҳирадан самолётда Ҳиндистон ва Покистонга 18 кунлик сафарга жўнаб кетди.

◆ Рейтер агентлигининг Глазгодан хабар беришича, ўша ердаги спиртли ичимликлар сақланадиган омборда жуда кучли ёнғин чиқиб, бунинг натижасида портлашлар рўй берган. Ёнғинни ўчириш вақтида ўт ўчирувчилардан 19 киши ҳалок бўлган. Яна 40 киши шикастланган. Ёнғин сабабли етказилган зарар қарийб 10 миллион фунт стерлингни ташкил этади. (ТАСС).

„Марварид қидирувчилар"

Куни кеча Алишер Навоий номли ўзбек давлат академик опера ва балет театри француз классик композитори Жорж Бизенинг «Марварид қидирувчилар» операсини пойтахт тамошабинларига тақдим этди.

Шарқ музика услубида ёзилган мазкур операнинг ўзбекча варианти бундан бир икки йил муқаддам ана шу театрнинг ижодий коллективи томонидан саҳналаштирилган эди. Опера қаҳрамонларининг характерлари, бой ички дунёси актёрлар талқинида жуда жонли бажарилганди.

Театр коллективи мазкур классик операнинг русча вариантини ҳам меҳнаткашларга тақдим этиш мақсадида самарали ижодий иш олиб борди. Спектакль саҳналаштирилиши ва саҳна безаги жиҳатидан ҳам, қаҳрамонлар ижросининг тўлақонлилиги жиҳатидан ҳам ҳаммага манзур бўлди.

Спектаклга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист А. Азимов режиссиёрлик қилган. Республика халқ рассоми, Сталин мукофотининг лауреати М. Мусаев эса спектакль саҳналарини безашда катта муваффақиятга эришган.

«Марварид қидирувчилар» операсидаги бош ролларни театрнинг талантли актёрлари ижро этадилар.

СССР халқ артисткаси Саодат Қобулова операнинг бош қаҳрамони Лайло ролини ижро этиб, тамошабинлар олқишига сазовор бўлди. С. Қобулова ижросидаги Лайло образи ўзининг самимийлиги ва садоқатлилиги билан ҳам эътиборни жалб қилади. Артистка севимли қаҳрамонининг инсоний фазилатларини ўзига хос мулойимлик билан бажаради.

Нодир образи ҳам операнинг бош қаҳрамонларидан биридир. Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Асад Азимов томонидан ижро этилган мазкур образ талқинида ҳам ҳаётийлик бўртиб туради. Артист Нодир образидаги барча фазилатларни тўлақонли бажаришга муваффақ бўлган.

Спектаклда муваффақиятли ижро этилган яна кўпгина образлар борки, улар ҳам опера қаҳрамонлари характерларини тўлароқ очиб беришга бевосита ёрдам берган.

СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрущевнинг Францияда меҳмон бўлиб турган кунларида театр коллективи томонидан француз классик композитори Ж. Бизенинг «Марварид қидирувчилар» операсининг кўрсатилиши Совет ва Франция халқлари ўртасида мустаҳкамланиб бораётган маданий алоқаларнинг тағин ҳам кенг қулоч ёяётганлигидан далолат беради.

А. АЛИЕВ.

«Марварид қидирувчилар» операсидан кўриниш.

Суратда: СССР халқ артисткаси Саодат Қобулова (Лайло), республикада хизмат кўрсатган артист А. Азимов (Нодир) ва солист Г. Колосов (Зурга) ролларида.

М. Нуриддинов фотоси.

Ботвинник—Таль шахмат матчи

Гроссмейстерлардан Михаил Ботвинник билан Михаил Таль ўртасида шахмат бўйича жаҳон биринчилиги учун ўтказилаётган курашнинг учинчи ҳафтаси бошланди. Олти учрашувдан кейин мусобақада 4:3 ҳисоби билан Таль олдинда бормоқда.

29 мартда Пушкин номли театр биносида еттинчи ўйин ўйналди. Таль оқ доналар билан ўйнади. У оқ доналар билан ўйнаганда бундан олдинги ўйинларнинг ҳаммасида бўлганидек шоҳ олдидаги пиёдани икки йўл суришдан бошлади.

Рақиблар Каро-Кан ҳимоясининг бешинчи учрашувда ўйналган ўша вариантини ўйнадилар. Шундан кейин фарзинлар ва кўпчилик сипоҳлар алмаштирилди.

Соат 20 дан 30 минут ўтганда Ботвинник танг аҳволда қолган эди. Ўн юриш учун Ботвинникнинг 15 минут, Талнинг эса бир соат 15 минут вақти қолган эди.

Ботвинник танг аҳволдан чиқиб олишга муваффақ бўлган бўлса ҳам, лекин у ўйин суръатини бўшаштириб юборди. Таль бир қанча ўткир юришлар қилиб, устунликка эришди. 52-юришда Ботвинник ўзини мағлуб деб ҳисоблади.

Мусобақада 5:2 ҳисоби билан Таль олдинда бормоқда. (ТАСС).

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 2/IV да **Шопениана ва балетлардан парчалар.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 1/IV да **Алишер Навоий,** 2/IV да **Тоға-жиянлар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 1/IV да **Фарғона ҳикояси,** 2/IV да **Равшан ва Зулхумор.**

КИНО

Хўрланганлар — «ИСКРА» (1-серия кундуз ва кечқурун), «ВАТАН» (кундуз соат 1 да), «МИР» (кеч 8 да), 2-серия «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун), «МИР» (эрталаб 10, кундуз 12, 2, 4, кеч 6 ва 10 да).

Тонгни қаршилаб... — «СПУТНИК» (1-залда кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кеч соат 10-20 минутда).

Нормандия-Неман — НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Коммунист — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

Насриддин Хўжандда—«СПУТНИК» (2-залда кундуз ва кечқурун).

Али Бобо ва қирқ қароқчи (кундуз соат 12 ва 2 да), **Олтин бошоқ** (кундуз 1 да), **Сукунат оламида** (кундуз 3 ва кеч 9 яримда), **Рус балети усталари** (кундуз 4 яримда) — КИНОЛЕКТОРИЙ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
1, 2, 3 апрелда
Нина Капитанова
раҳбарлигидаги
„Чангалзордаги ҳодиса"
аттракционининг
ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ
ва цирк тамошалари.
3 апрелда 3 марта тамоша кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да)
Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ МОЛИЯ-ЭКОНОМИКА ИНСТИТУТИГА
сиртқи студентлар учун
2 ой муддатига
ХОНАЛАР ВА КВАРТИРАЛАР
керак
Мурожаат учун адрес: Арпапоя кўча, Қирқгул проезд, 15-а уй. Телефон — 41-811, 41-921.

Чарххамолон кўча, 102-уйда турувчи **Абдураҳим Муслимовнинг** шу уйда турувчи Мастура Ёқубова-Муслимовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 5-участка халқ судида кўрилади.

Лепехин кўчаси, 1-уйда турувчи Ғафур Тошмуҳамедовнинг 9 Январь кўча, Эмба тупик, 6-уйда турувчи Мукаррам Каримовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 4-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040,135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156 Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 02619. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А-1564.